

د افغانستان بانک

د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی امریت

د وړو تمویلونو مالي مؤسسو د تنظیم او څارنې مقرره

۱۴۴۵ ه ق

د موضوعاتو لړلیک

- 1 لومړۍ څپرکۍ.....
- 1 عمومي حکمونه.....
- 1 بنسټ (مبني): لومړۍ ماده.....
- 1 موخې: ديمه ماده.....
- 2 د پلي کېدو ساحه: دريمه ماده.....
- 2 اصطلاحگانې: څلورمه ماده.....
- 8 دويم څپرکۍ.....
- 8 د وړو تمويلونو مالي مؤسسو ايکو سيستم.....
- 8 د وړو تمويلونو سکتور ځواب ورکوونکي، شفاف او باثباته ايکوسيستم رامنځته کول، ساتل او څارنه: پنځمه ماده.....
- 10 دريم څپرکۍ.....
- 10 د جواز ورکولو شرطونه.....
- 10 د غوښتنلیک فورم ډکول: شپږمه ماده.....
- 11 د تجارتي بانکونو د وړو مالي تمويلونو بخش (دریچه): اوومه ماده.....
- 11 د جواز ډول: اتمه ماده.....
- 12 د وړو تمويلونو مالي مؤسسې ونډه/سرمایه: نهمه ماده.....
- 12 فیسونه: لسمه ماده.....
- 13 پالیسي گانې: یولسمه ماده.....
- 14 بهرنیو اشخاصو ته د وړو تمويلونو مالي مؤسسې د جواز ورکولو شرطونه: دولسمه ماده.....
- 15 د مالکیت/ د جواز د امتیاز لېږد: دریا لسمه ماده.....
- 16 د شرکت لمنځه تلل (انحلال): څوارلسمه ماده.....
- 17 د فعالیت جواز ځنډول: پنځلسمه ماده.....
- 19 د فعالیت جواز فسخه کول: شپاړسمه ماده.....
- 20 د فعالیت جواز د فسخ کېدو په صورت کې د حسابونو تصفیه کول: اولسمه ماده.....
- 20 د جواز ورکېدل یا سوزېدل: اتلسمه ماده.....
- 21 څلورم څپرکۍ.....
- 21 د وړو تمويلونو مالي مؤسسې تشکيلاتي جوړښت او کړنې.....
- 21 اداري جوړښت او د هغه شرایط: نولسمه ماده.....
- 29 داخلي او بهرنۍ پلټنه: شلمه ماده.....
- 30 د قوانینو او مقررو د رعایتولو آمر د مقرېدو شرایط: یویشتمه ماده.....
- 30 د معلوماتو محرمیت: دوو ویشتمه ماده.....

- 31 ..... مجازي کړنې: درويشتمه ماده
- 31 ..... منع شوې کړنې: څلور ويشتمه ماده
- 32 ..... پنځم څپرکي
- 32 ..... د تمويلونو او معاملو شرايط
- 32 ..... د تمويلونو د ورکولو شرايط: پنځه ويشتمه ماده
- 33 ..... د تمويل ورکونې محدوديت: شپږ ويشتمه ماده
- 33 ..... د تمويلونو د ډلبندۍ څرنگوالی: اوه ويشتمه ماده
- 34 ..... د تمويلونو ډلبندي: اته ويشتمه ماده
- 34 ..... بيا رغول شوي تمويلونه: نه ويشتمه ماده
- 35 ..... د زيان د جبرانولو لږ تر لږه شرايط: درشمه ماده
- 36 ..... د تمويلونو لمنځه وړل (حذفول): يو ديرشمه ماده
- 36 ..... د وړو تمويلونو تضمينونه: دو ديرشمه ماده
- 38 ..... د منلو وړ تضمينونه: درې ديرشمه ماده
- 39 ..... د شتمنيو بياځلي ترلاسه کول (تصرف): څلور ديرشمه ماده
- 39 ..... د پيسو وينځلو او ترهگرۍ د تمويل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې د وړو تمويلونو مالي مؤسسې مسؤليتونه: پنځه ديرشمه ماده
- 40 ..... شپږم څپرکي
- 40 ..... د وړو تمويلونو مالي مؤسسو تمويلونکي او اسانه کوونکي (تسهيلونکي) ادارې
- 40 ..... مسؤليتونه: شپږ ديرشمه ماده
- 41 ..... د کومکونو د ورکړې شرايط/مالي ملاتړ (مالي تمويلونه): اوه ديرشمه ماده
- 42 ..... څارنه او ارزونه: اته ديرشمه ماده
- 42 ..... اومه څپرکي
- 42 ..... متفرقه حکمونه
- 42 ..... څارنه: نه ديرشمه ماده
- 43 ..... راپور ورکول: څلويشتمه ماده
- 45 ..... تنفيذي اقدامات: يو څلويشتمه ماده
- 46 ..... د سوابقو ساتل: دوه څلويشتمه ماده
- 46 ..... د ټولې دندې او مسؤليتونه: درې څلويشتمه ماده
- 48 ..... داخلي کړنلارې: څلور څلويشتمه ماده
- 48 ..... د اسنادو جعل او تزوير: پنځه څلويشتمه ماده
- 49 ..... پلي کول (انفاذ): شپږ څلويشتمه ماده

د وړو تمویلونو مالي مؤسسو د تنظیم او څارني مقررہ

مقررہ تنظيم و نظارت مؤسسات تمويلات مالی خُرد

لومړی څپرکی عمومي حکمونه

فصل اول احکام عمومي

بنسټ (مبني)

لومړی ماده:

دا مقررہ د افغانستان بانک د قانون د ۷۰ يمی او ۱۲۳ مادې پر بنسټ ترتيب او وضع شوي ده.

موخې

دويمه ماده:

د دي مقرري عمومي موخي (اهداف) د وړو تمویلونو سکتور لپاره د ځواب وپوونکي، شفاف او باثباته چاپيريال (ايکو سيستم) د خلکو په ځانگړي توگه د پي وزلو اقتصادي هوسايي ترلاسه کولو لپاره، رامینځته کول، ساتل او څارل.

د عمومي موخو د ترلاسه کولو لپاره، فرعي موخې په لاندې ډول دي:

- 1- د وړو تمویلونو د سکتور د سيستماتيک پرمختگ او دوامدارې ودې لپاره د اړتيا وړ اداري جوړښت جوړول، ساتل او څارل.
- 2- د وړو تمویلونو مؤسسو او نورو اړوندو ادارو چې په ياد شوي سکتور کې فعاليت کوي د جواز صادرولو، نوي کولو، تعليق او لغوه کولو لپاره د شرايطو ټاکل.
- 3- د دې مقرري عمومي اهدافو ته د رسيدو لپاره د وړو تمویلونو مؤسسو او د وړو تمویلونو

مبني ماده اول:

اين مقررہ بر مبني ماده 70 و ماده 123 قانون د افغانستان بانک ترتيب و وضع گرديده است.

اهداف ماده دوم:

هدف گلی اين مقررہ ايجاد، حفظ و نظارت بر يک محيط (ايکو سيستم) پاسخگو، شفاف و پايدار برای بخش مالی خُرد بمنظور دستيابی به رفاه اقتصادی مردم به ویژه فقرا می باشد.

بمنظور تحقق هدف گلی، اهداف فرعی قرار ذیل می باشد:

- 1- ايجاد، حفظ و نظارت بر ساختار اداری مورد نیاز جهت توسعه سيستماتيک و رشد پايدار بخش تمويلات مالی خُرد.
- 2- تعيين شرايط برای صدور، تمدید، تعليق، فسخ جواز مؤسسات تمويلات مالی خُرد و ساير مؤسسات ذيربط که در سکتور متذکره فعاليت می نمايند.
- 3- تنظيم و نظارت فعاليت ها و عملکرد مؤسسه تمويلات مالی خُرد و ساير نهاد های تمويل کننده سکتور تمويلات مالی

سکتور کې تمويل کوونکو ادارو فعالیتونو تنظیمول او څارل.

د پلي کېدو ساحه

درېيمه ماده:

- 1- دا مقررې په وړو تمويلونو (امانت نه اخیستونکو) مالي موسسو باندې او په نورو موسسو چې د وړو تمويلونو مالي موسسو د ملاتړ لپاره فعالیت کوي پلي کېږي.
- 2- دا مقررې په هغه بانکونو او د بهرنیو بانکونو چې غواړېد وړو تمويلونو فعالیت د ځانګړي ځانګړي له لاري ترسره کړي په يادي ځانګړو باندې پلي کېږي.

اصطلاحګانې

څلورمه ماده:

په دې مقررې کې کارول شوې اصطلاحګانې لاندې ماناوې وړاندې کوي:

- 1- تمويل: پېرودونکو ته د اسلامي مالي خدمتونو د وړاندې کولو په معنا ده.
- 2- واړه مالي تمويل: هغه مالي خدمتونه چې د ځانګړو مالي موسسو لخوا افرادو او اشخاصو ډلو ته د سوداګرۍ يا نورو اقتصادي فعالیتونو، وړو تصديو او نورو اقتصادي اړتیاو د پوره کولو لپاره ورکول کېږي او د تمويل اندازه به له يو ميليون افغانیو څخه زیاته نشي.

- 3- ايکو سيستم: هغه شبکه چې د ګډو او رابطه لرونکو عناصرو، په شمول د موسسو، د کاروني کلتور، د متقابل مختلف اړونده برخه اخیستونکو په مختلفو رول درلودلو سره، قوانین او دودونه چې د دوی اړیکې تامینوي.

ځرد غرض نایل شدن به اهداف ګلي این مقررې.

ساحه تطبيق

ماده سوم:

- 1- این مقررې بر مؤسسات تمويلات مالی ځرد (غیر سپرده گیر) و سایر نهاد های که بمنظور حمایت فعالیت تمويلات مالی ځرد طور مستقیم و یا خیر مستقیم فعالیت می نمایند، قابل تطبيق می باشد.
- 2- این مقررې بالای آنعده از بانکها تجارتي و فروع بانکهای خارجی که خواهان ارائه خدمات تمويلات مالی ځرد از طریق درجه خاص اند، در خصوص درجه تمويلات مالی ځرد آنها، قال تطبيق است.

اصطلاحات

ماده چهارم:

اصطلاحات آتی در این مقررې مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- 1- تمويل: به معنی اعطأ و ارائه خدمات مالی اسلامی به مشتریان می باشد.
- 2- تمويل مالی ځرد: عبارت از فراهم ساختن خدمات مالی که از طرف مؤسسات مالی مشخص به اشخاص و ګروپ از اشخاص به هدف خلق آید بالوسیله کسب و کارها یا سایر فعالیت های اقتصادی، تشبثات ځرد و رفع سایر نیازمندی های اقتصادی طوریکه مبلغ تمويل از یک میلیون افغانی بیشتر نباشد.

- 3- ايکو سيستم: شبکه مختلط از عناصر مرتبط و وابسته شامل مؤسسات، فرهنگ استفاده، اشخاص ذیدخل با نقش های مختلف متقابل وابسته،

قوانین و عرف، آداب و رسوم که روابط آنها را تأمین می نماید.

- 4- د امانت نه اخیستونکو ورو مالي تمویلونو مؤسسه : هغه مالي مؤسسه چې د خپلو او بهرنیو مالي منابعو څخه وکړو او ورو کاروبارونو ته (د یو مشخصي کتې په ترلاسه کولو /د مؤسسي د لګښتونو په موخه) تمویل ورکوي.
- 4- مؤسسه تمویلات مالی خُرد غیر سپرده گیر: مؤسسات که با استفاده از منابع مالی داخلی و خارجی تمویلات مالی خُرد را (در بدل یک فیصدی/مبلغ مفاد به منظور تکافوی مصارف مؤسسه) برای کسب و کار ها و متشبتین خُرد اعطا می نمایند.

- 5- د ورو تمویلونو مالي فعالیت سره بانک: هغه بانکونه چې د افغانستان بانک ورته د ورو تمویلونو مالي برخې لپاره د فعالیت اجازه (د نه اعتراض سند) ورکړي وي او د نورو امانت نه اخیستونکو ورو تمویلونو مالي مؤسسو په څیر فعالیت کوي.
- 5- بانک با فعالیت تمویلات مالی خُرد: عبارت از بانک های اند که سند عدم اعتراض / اجازه فعالیت تمویلات مالی خُرد (قروض خُرد) را از د افغانستان بانک کسب نموده و همانند سایر مؤسسات تمویلات مالی خُرد غیر سپرده گیر فعالیت می نماید.

- 6- د ورو تمویلونو کتگوری: لومړۍ کتگوري: له پنځه زره (۵۰۰۰) افغانۍ څخه تر پنځه سوه زره (۵۰۰۰۰) افغانۍ پورې. دویمه کتگوري: له پنځه سوه زره او یو (۵۰۰۰۱) څخه تر یو میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) افغانۍ پورې مبلغونه رانغاړي.
- 6- کتگوری تمویلات خُرد: - کتگوری اول: شامل مبالغ 5,000 (پنج هزار) افغانی الی پنجصد هزار (500,000) افغانی می باشد. - کتگوری دوم: شامل مبالغ 500,001 (پنجصد هزار یک) الی 1,000,000 (یک میلیون) افغانی می باشد.

- 7- واره تشبثات (کسب او کار) لمړۍ کتگوري: هغه کسبونه او یا کارونه دي چې کارکونکي یې لاندې ځانګړتیاوی ولري: د سوداګرۍ او صنعت یا د اقتصاد له وزارتونو څخه د جواز په اخیستلو مکلف نه وي؛ د کارکونکو شمېر یې ۱ نه تر لسو ۱۰ نفرو پورې وي؛ کولې شي چې صنفی جواز یا د ښاروالۍ جواز ولري؛ د لاسي پلورونکي په توګه کار کولای شي؛
- 7- تشبثات (کسب و کار) خُرد کتگوري اول: حرفه ها، فعالیت ها و فعالیت کنندگان که دارای مشخصات آتی باشند. - مکلف به اخذ جواز فعالیت از وزارت صنعت و تجارت یا وزارت اقتصاد نباشد. - میتوانند جواز صنفی و سایر اجازه نامه های ښاروالی را دارا باشند. - تعداد کارمند/کارکنان آن از 1 الی 10 تن باشد. - فعالیت آن میتواند سیار (دست فروش) باشد.

- مکلف به داشتن صورت حسابات مالی نباشد.

8- تشبثات (کسب و کار) خرد کتگوری دوم: حرفه ها، فعالیت ها و فعالیت کنندگان که دارای مشخصات ذیل باشند:

- تعداد کارکنان آن از 1 الی 20 نفر باشد.

- میتواند از وزارت صنعت و تجارت، شاروالی و یا سایر ادارات ذریبیط جواز فعالیت داشته باشد.

- مکان ثابت داشته باشد.

9- تمویل گیرنده: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می شود که از خدمات مالی اسلامی مؤسسات تمویلات مالی خرد استفاده و به پرداخت تمویل ذمت خویش و فیصدی بهره آن مکلف است.

10- تمویل گیرندگان مرتبیط: دو یا بیشتر از دو شخص (حقیقی یا حقوقی و یا هردو) که به بطور مستقیم یا غیر مستقیم با هم مرتبیط باشند. طوریکه:

- سلامت مالی هریک از آنها می تواند سلامت مالی دیگری را متأثر کند.

- عوامل مشابه می تواند سلامت مالی بعضی یا تمام آنها را متأثر کند.

11- نهاد های کمک کننده: مؤسسات و نهاد های ملی و بین المللی که به مؤسسات تمویلات مالی خرد به منظور حمایت مالی تشبثات خرد بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم (از طریق نهاد های تسهیل کننده) کمک مالی و یا سایر کمک ها می نمایند.

12- نهاد های تسهیل کننده کمک ها: نهاد های دولتی و غیر دولتی که بین مؤسسات تمویلات مالی خرد و نهاد های کمک کنند منجیث میانجی عمل می نمایند.

- دمالي صورت حساب به درلودلو مکلف نه وي.

8- واره تشبثات (کسب او کار) دوهمه کتگوري: هغه کسبونه او یا کارونه دي چې کارکونکي يې لاندې ځانگړتياوي ولري:

- دکارکونکو شمېر يې ۱ نه تر ۲۰ نفرو پورې وي؛

- کولای شي چې دسوداگرئ او صنعت وزارت، بناروالی او یا هم نورو اړونده ادارو څخه جواز ولری؛

- ثابت ځای (مکان) ولري؛

9- تمویل اخیستونکی: هغه حقیقی یا حقوقی شخص ته ویل کېږي چې د وړو تمویلونو د اسلامی مالی خدماتو څخه به استفادي سره د خپل ذمت د تمویل او د هغې د گټې فیصدی په ورکولو اړ دی.

10- اړونده تمویل اخیستونکي: دوه یا له دوو زیات اشخاصو (حقیقی یا حقوقی او یا دواړو) چې په مستقیم یا غیر مستقیم ډول له یو بل سره اړوند وي. څرنګه چې:

- د هغوی هر یو مالی سلامتیا کولای شي د بل مالی سلامتیا اغیزمنه کړي.

- ورته عوامل کولای شي چې د ځینو او یا د ټولو مالی سلامتیا اغیزمنه کړي.

11- مرسته کوونکی اداري: هغه ملي او نړیوالو موسسو او ادارو ته وایي چې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول (د اسانتیا ورکونکو ادارو له لارې) د وړو تشبثونو د مالی ملاتړ په موخه د وړو تمویلونو مالی موسسو سره مالی مرسته کوي.

12- د مرستو اسانه (تسهیل) کوونکې ادارې: هغه دولتي او غیر دولتي ادارو ته وایي چې د وړو تمویلونو مالی موسسو او د مرسته کوونکو ترمنځ د منځګړي په توګه عمل کوي.

13- د وړو تمویلونو د مالي موسسو تمویلونکي: اشخاص، ملی او نړیوال سازمانونه، بانکونو، دولتي او غیر دولتي اداري یا شرکتونه او انجمنونو چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د یو لړ شرایطو په پام کې نیولو سره تمویلوي.

13- تمویل کوننده مؤسسات تمویلات مالی خُرد: عبارت اند از اشخاص و سازمان های ملی و بین المللی، بانک ها، نهاد های دولتی و غیر دولتی یا شرکت ها و انجمن ها که برای مؤسسات تمویلات مالی خُرد با در نظر داشت یک سلسله شرایط، تمویل مورد نیاز شان و یا سایر کمک ها را فراهم می سازند.

14- ښه اداري جوړښت (Corporate Governance): تړونونه، اقدامات، طرزالعملونه، میتودونه او مقرراتو ته ویل کېږي چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسو حساب ورکوي، روڼتیا، دوامداره فعالیت او نور اړوند فعالیتونه لپاره کارول کېږي. په دې کې د څار پلاوي، د عامل پلاوي، شرعي مشاور او د تفتیش کمیټې جوړښت او دندې شاملې دي.

14- ساختار اداری خوب (Corporate Governance): به توافقات، اقدامات، طرزالعمل ها، روش ها و مقررات که جهت پاسخگویی، شفافیت، عملکرد پایدار مؤسسات تمویلات مالی خُرد و سایر فعالیت های مرتبط را فراهم می سازند، اطلاق می گردد. بر علاوه شامل ساختار و وظایف هیئت نظار، هیئت عامل، مشاور شرعی و کمیته بررسی می گردد.

15- تضمین: هغه مالونه (منقول/غیرمنقول) دي چې تمویل اخیستونکي یې د تمویل خوندي کولو لپاره تمویل ورکونکي ته برابروي. د هغو حالاتو لپاره چې تمویل اخیستونکي د ژمن شي قسطونه ور نشي کولای،

15- تضمین: اموالی است (منقول/ غیر منقول) که تمویل گیرنده به تمویل دهنده جهت مصؤون ساختن تمویل فراهم می کند در حالاتیکه تمویل گیرنده پرداخت اقساط تعهد شده را پرداخت نتواند.

16- منقول مال: هغه مال دی چې لېږد یې له تجزیې، د ماهیت بدلون او بڼې بدلون پرته ممکن وي او عیني (توکي) او غیر عیني (د مالکیت اسناد، د چاپ او خپرولو او داسې نورو حق) رانغاړي.

16- مال منقول: مال است که انتقال آن بدون تجزیه، تغیر ماهیت و تغیر مالکیت ممکن بوده و شامل عیني (اجناس) و غیر عیني (اسناد مالکیت، حق طبع و نشر و غیره) میباشد.

17- غیر منقول مال: هغه مال ته وايي چې لېږد یې د تجزیې او د بڼې له بدلون پرته ممکن نه وي.

17- مال غیر منقول: مال است که انتقال آن بدون تجزیه و تغیر شکل ممکن نیست.

18- د منقولو مالونو رهن: د پور اخیستونکي لخوا د تضمین په توګه د منقولو شتمنیو سپارلو ته وايي، په کوم ډول چې پور ورکونکي د شتمنی مالکیت په واک کې لري او هغه شتمنی هم د هغه په تصرف کې ده. تمویل ورکونکي کولای شي د تضمین ملکیت واخلي

18- رهن اموال منقول: عبارت از سپردن دارایی منقول منحنیث تضمین توسط تمویل گیرنده است، به گونه که تمویل دهنده قبض دارایی را در اختیار داشته و آن دارایی نیز در تصرف وی می باشد.

او د پاتې پيسو د نه ورکولو په صورت کې، د قانوني مراحلو څخه وروسته تضمین وپلوري.

19- د غیر منقولو مالونو رهن: د پور (تمویل) اخیستونکي لخوا د تضمین په توګه د غیر منقولو شتمنیو سپارلو ته وایي، په کوم ډول چې پور اخیستونکی د شتمنی مالکیت په واک کې لري.

19- رهن اموال غیر منقول: عبارت از سپردن دارایی غیر منقول منحصراً تضمین توسط تمویل گیرنده است، بگونه که تمویل گیرنده مالکیت دارایی را در اختیار دارد و تمویل دهنده میتواند مالکیت تضمین را تصاحب و در صورت عدم پرداخت مبلغ باقی مانده، بعد از طی مراحل قانونی، تضمین را بفروش برساند.

20- شرعي قبالة: هغه سند ته وایي چې د غیر منقول مال، د پېرودونکي او پلورونکي ځانګړنې ولري، پر مال د شخص مالکیت تثبیت کړي او په دولتي ادارو او اړونده محکمه کې طی مراحل او ثبت شوي وي.

20- قبالة شرعي: عبارت از سند است که حاوی مشخصات مال غیر منقول، خریدار و فروشنده آن بوده، مالکیت شخص بر آن مال را تثبیت نموده و در ادارات حکومتی و محکمه مربوطه طی مراحل و ثبت شده باشد.

21- عرفي قبالة: هغه سند دی چې د غیر منقول مال د پېرودونکي او پلورونکي ځانګړنې ولري، د محل یا سیمې په کچه د غیر منقول مال د ملکیت د تثبیت لپاره کارول شوی وي او په دولتي ادارو کې ثبت نه وي.

21- قبالة عرفي: عبارت از سند است که حاوی مشخصات مال غیر منقول، محل یا منطقه جهت تثبیت ملکیت مال غیر منقول استفاده گردیده و در اداره حکومتی ثبت و یا ثبت نباشد.

22- بیع جایزي: د تمویل اخیستونکي لخوا د تمویل تر تصفیې پورې په قانوني ډول تمویل ورکونکي ته د تضمین د مالکیت د حق لنډمهاله لیرد دی. د تمویل اخیستونکي د ناتوانی (Default) په صورت کې، تمویل ورکونکي کولای شي چې د قضایي پروسې له لارې تضمین وپلوري.

22- بیع جایزی: انتقال مؤقت حق مالکیت به تمویل دهنده به طور قانونی تا هنگام تصفیة تمویل توسط تمویل گیرنده می-باشد. در صورت نکول (Default) تمویل گیرنده، تمویل دهنده می تواند از طریق روند قضایی ملکیت را به فروش برساند.

23- صعب الحصوله شتمني: هغه شتمنی دي چې تر معیار لاندې، شکمې او د زیان په کتګورۍ کې راغلې وي.

23- دارایی صعب الحصول: دارایی است که در صنف تحت المعیار، مشکوک و ضرر قرار گرفته باشد.

24- د ترلاسه کېدو وړ شتمني: هغه شتمني یا تضمین دی چې د تمویل اخیستونکي د ناتوانی (Default) په صورت کې، تمویل ورکونکي د

24- دارایی قابل تصرف: دارایی است که در صورت عدم توانایی پرداخت تمویل گیرنده (افلاس)؛ تمویل دهنده مالکیت

آن را از طریق روند قضایی بدست آورده می تواند.

25- تمویلات موعده گذشته: تمویل که ظرف یک روز پس از مدت بازپرداخت توافق شده در قرارداد، بازپرداخت نشده باشد.

26- جبران خساره تمویلات: وجوهی که یک مؤسسه تمویلات مالی خرد برای جبران ضرر احتمالی در صورت عدم پرداخت تمویلات یا سایر حسابات قابل دریافت در نظر می گیرد.

27- تمویل بازسازی شده: به تمویل گفته می شود که از لحاظ زمانی، پرداخت اقساط و سایر شرایط و ضوابط در تفاهم با تمویل گیرنده از طرف مؤسسه مالی، طوری برنامه ریزی شده باشد که در آن مبلغ تمویل ازدیاد نیابد.

28- شخص: شخص می تواند حقیقی یا حکمی باشد.

29- مفاد: عبارت از عاید حاصل شده از ارایه خدمات مالی اسلامی می باشد که معنی بهره و فایده را افاده می نماید.

30- مجمع عمومی: شخص یا اشخاصیکه مؤسسه تمویلات مالی خرد را تاسیس می نمایند و صاحب امتیاز می باشند.

31- مؤسسه مالی: عبارت اند از مؤسسات مالی، شرکت ها و نهاد هایکه طبق قانون دافغانستان بانک از بانک مرکزی (دافغانستان بانک) جواز فعالیت دریافت نموده یا می نمایند.

32- اقارب درجه اول: شامل پدر، مادر، خواهر، برادر، پسر، دختر، شوهر و خانم، می باشند.

33- بست های کلیدی: شامل اعضای هیئت نظار، اعضای هیئت عامل، آمریت ها و مدیریت های عمومی می باشند.

قضایی پروسی له لاری د هغه مالکیت ترلاسه کولای شي.

25- پای ته رسیدلی تمویلوته: هغه تمویل دی چې په ترون کې د هوکړه شوې بېرته ورکولو مودې وروسته، دېوې ورځې په تېرېدو سره بېرته ورکړل شوي نه وي.

26- د تمویلونو د زیان جبران: هغه پیسې چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسه یې د تمویلونو د نه ادایې یا د نه ترلاسه کېدو وړ نورو حسابونو په صورت کې د احتمالی زیان د جبران لپاره په پام کې نیسي.

27- بیا رغول شوی تمویل: هغه تمویل ته وايي چې د مالي مؤسسې لخوا له تمویل اخیستونکي سره په تفاهم د وخت، د قسطونو د ورکړې او نورو شرطونو او ضوابطو له پلوه پلان شوي وي.

28- شخص: شخص کېدای شي حقیقی یا حکمی وي.

29- گټه: د اسلامي خدمتونو د وړاندې کولو له کبله ترلاسه شوي عاید ته وايي چې د گټې او فایدې مانا وړاندې کوي.

30- عمومی ونډه وال: شخص یا هغه اشخاص چې د وړو تمویلونکو مالي مؤسسه جوړوي او د امتیاز ښاوند وي.

31- مالي مؤسسه: هغه مالي مؤسسې، شرکتونه او نور اړوند نهادونه ته وايي چې دافغانستان بانک د قانون پربنسټ د مرکزي بانک (دافغانستان بانک) څخه د فعالیت جواز ترلاسه کړي او یا ترلاسه کوي.

32- لومړی درجه اقارب: پلار، مور، خور، ورور، زوی، لور مېړه او مېرمن رانغاړي.

33- مهم بستونه: د نظار پلاوي غړي، عامل پلاوي غړي، لوی آمریتونه او مدیریتونه.

دویم څپرکی
د وړو تمویلونو مالی مؤسسو ایکو
سیستم

فصل دوم
ایکو سیستم سکتور تمویلات مالی
خُرد

د وړو تمویلونو سکتور ځواب
ورکوونکي، شفاف او باثباته ایکوسیستم
رامنځته کول، ساتل او څارنه
پنځمه ماده:

ایجاد، حفظ و نظارت بر ایکو
سیستم باسځگو، شفاف و پایدار
سکتور تمویلات مالی خُرد
ماده پنجم

(1) ایکو سیستم کې لږتر لږه لاندې موارد شامل دي:

(1) ایکو سیستم حد اقل شامل موارد ذیل
می باشد:

1- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې سره د پور
اخیستونکي لخوا په ټاکل شوي تفاهم او
شرایطو د پور او د پور د کتنې تادیه کولو کلتور

1- فرهنگ مکلفیت بازپرداخت تمویل
توسط تمویل گیرنده تو ام با مفاد آن
حسب تفاهم و شرایط با مؤسسه
تمویلات مالی خُرد

2- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړ دي چې
اسلامی مالی خدمات وړاندې کړي

2- مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند
خدمات مالی اسلامی را فراهم نمایند.

3- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې شبکه اړ دي
چې مناسب شرایط او وضعیت ته په کتو د
وړو تمویلاتو مالی خدمات په ملی سطحه،
سمیه ایز او د ولایاتو په سطحه هیواد که
وړاندې کړي. مناسب شرایط او وضعیت به
د افغانستان بانک لخواه سکتور ته په کتو د
متحدالمالونو په واسطه په پرله پسې ډول به
په گوته کېږي.

3- شبکه مؤسسات تمویلات مالی خُرد
بادرنظرداشت شرایط معقول و مناسب
به سطح ملی، ساحوی و در سطح
ولایات، خدمات تمویلات مالی خُرد را
در کشور فراهم نمایند. شرایط معقول
و مناسب وقتاً فوقتاً بادر نظر داشت
شرایط سکتور از طرف د افغانستان
بانک ذریعه متحدالمال ها مشخص می
گردد.

4- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې مرسته کوونکې
اداری او گټه اخیستونکو د تمویل په برخه
کې، روزنې او ظرفیت لوړونې، د اقتصادي
فرصتونو په پیژندنه او گټه اخیستنه، د
پورونو تضمین، مدیریت معلوماتو او څارنې
او د کوچنیو پورونو اړوند نورو فعالیتونو کې
مرسته وکړي.

4- نهاد های کمک کننده مؤسسات
تمویلات مالی خُرد، ذینفعان در
خصوص تمویل، آموزش و ارتقاء
ظرفیت، شناسائی و بهره برداری
فرصت های اقتصادی، تضمینات
اعتباری، معلومات مدیریتی و نظارتی و
سایر فعالیت های مرتبط به مؤسسات
تمویلات مالی خُرد.

5- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې تمویل کوونکي
دي خپل تمویلات د تجارتي اصولو او

5- تمویل دهندگان که به مؤسسات
تمویلات مالی خُرد تمویلات را طوری

شرایطو سره په همغږي د ډېور يا بلاعوض
تمويل په ډول ورکوي.

(2) د افغانستان بانک د وړو تمويلونو مالی
سکتور لپاره د ايکو سيستم پراختيا او
اسانتياوي برابرې او د مقرراتو له عمومي
موخې سره سم د نويو بنسټونو د جوړولو او
په سکتور کې د فعالو بنسټونو د فعاليتونو د
تنظيم په اړه اړين اقدامات کوي.

(3) د افغانستان بانک مناسب اداري جوړښت د
وړو تمويلونو د ايکوسيستم د يوې برخې په
توگه وړاندي کوي او د دې موخې لپاره د
افغانستان بانک کولی شي:

1- د وړو مالی تمويلونو سکتور ته د کورنيو او
بهرنيو مرستو د جريان څارنه او د دې موخې
لپاره د اړين ميکانيزم رامنځته کول.

2- د ورکړل شوي وړو تمويلونو د مصونيت او
ساتنې لپاره د ځانگړي مالي صندوق رامينځته
کول د وړو مالي تمويلونو سکتور د مصونيت
لپاره او پدې برخه کې د اړين ميکانيزم
رامينځته کول.

3- د وړو تمويلونو د گټو په هکله د عامه
پوهاوي لپاره اسانتياوي، ملاتړ او د اړتيا په
صورت کې اړين ميکانيزمونو رامينځته کول.

4- د اقتصادي فرصتونو پېژندلو او گټه اخيستنې
په موخه د وزارت او نورو اړوندو دولتي او غير
دولتي ادارو سره همغږي ترڅو د وړو مالی
تمويلونو د گټه اخيستنو لپاره په ځانگړي
ډول د هغو پي وزلو لپاره چې ورته فعاليتونه
د يوه ځنځير په څير ورته چمتو کيږي کتور
ووسي

قرض يا بلاعوض ويا مطابق ساير
شرایط تجاري فراهم می نمایند.

(2) د افغانستان بانک ايکو سيستم را برای
سکتور تمويلات مالی څرځد انکشاف و
تسهيل نموده و اتخاذ اقدامات لازم در
خصوص ايجاد مؤسسات جديد و
تنظيم فعاليت های مؤسسات فعال در
سکتور را مطابق هدف گلی مقرره
تنظيم می نماید.

(3) د افغانستان بانک ساختار اداري
مناسب را به عنوان بخشی از ايکو
سيستم تمويلات مالی څرځد تسهيل می
نمایند و به اين منظور د افغانستان
بانک ميتواند:

1- نظارت بر جريان وجوه داخلی و خارجي
به سکتور تمويلات مالی څرځد و ايجاد
ميکانيزم لازم به اين منظور.

2- ايجاد صندوق اختصاصی برای
مصونيت تمويلات مالی څرځد اعطاء
شده غرض مصونيت سکتور تمويلات
مالی څرځد و ايجاد ميکانيزم لازم در اين
عرصه.

3- تسهيل، حمايت و در صورت نیاز ايجاد
ميکانيزم های لازم غرض آگاهی عامه در
خصوص مزایای تمويلات مالی څرځد.

4- هماهنگی با وزارتخانه و ساير ادارات
ذيربط دولتي و غير دولتي بمنظور
شناسائی و بهره برداری از فرصت های
اقتصادي جهت منافع ذينفعان
تمويلات مالی څرځد بخصوص برای فقرا
که به شکل زنجيره ای چنين فعاليت ها
برای شان فراهم می گردد.

دریم خیرکی د جواز ورکولو شرطونه

فصل سوم شرایط جواز دهی مؤسسات تمویلات مالی خُرد

د غوښتنلیک فورم ډکول شپږمه ماده:

- (1) هغه اشخاص چې د وړو تمویلونو مالي خدمتونه وړاندې کوي او یا د دا ډول خدمتونو د وړاندې کولو غوښتنه ولري، اړ دي خو د فعالیت له پیلېدو مخکې د دې مقرري له صراحت سره سم د جواز ترلاسه کولو لپاره د افغانستان بانک ته مراجعه وکړي.
- (2) د جواز غوښتونکی اړ دي چې د غوښتنلیک فورمه په مرکز او ولایتونو کې د افغانستان بانک له دفترانو او یا د افغانستان بانک له انټرنیټي پاڼې څخه ترلاسه او ډکه کړي.
- (3) د "وړو تمویلونو مالي مؤسسې" جواز غوښتونکی اړ دی چې اړونده د ژمنې او شرطونو فورم له کره کتنې وروسته لاسلیک کړي.
- (4) غوښتنلیک سره د اړوند حامیوی سندونو ورسته له تسلیمولو د افغانستان بانک ته به د 60 ورځې په جریان کې طي مراحل شئ، که چېرې کوم سند ناقص وی د افغانستان بانک به غوښتونکی ته یو هفته مخکې اطلاع ورکړي.

درخواستی اخذ جواز ماده ششم:

- (1) اشخاصیکه خدمات تمویلات مالی خُرد را ارائه مینمایند و یا تقاضای فراهم ساختن چنین خدمات را داشته باشند، مکلف اند تا قبل از آغاز فعالیت حسب صراحت این مقررره جهت دریافت جواز به د افغانستان بانک مراجعه نمایند.
- (2) درخواست کننده مکلف است فورم درخواستی را در مرکز و ولایات از دفاتر د افغانستان بانک و یا از صفحه انټرنټی د افغانستان بانک دریافت و خانه پوری نماید.
- (3) درخواست کننده مکلف است فورم تعهد و شرایط "جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد" را بعد از مطالعه دقیق امضاء نماید.
- (4) درخواستی های تکمیل شده تو ام با اسناد حامیوی آن بعد از تسلیمی به د افغانستان بانک طی 60 روز طی مراحل می گردد. در صورت ارائه اسناد ناقص، د افغانستان بانک متقاضی جواز را طی یک هفته جهت تکمیل اسناد، مطلع می سازد.
- (5) متقاضی مکلف است پلان تجارتي جامع را که شامل جزئیات کامل سهامداران، سرمایه مؤسسه و منابع آن، وجوه موجود برای عملیات تامین مالی خُرد، چگونگی و محل تخصیص وجوه، حمایت ذینفعان بالوسیله برنامه های آگاهی دهی و ظرفیت سازی و آموزش، عواید قابل پیشبینی، نحوه مدیریت خطر (ریسک) و برنامه های توسعه و پایداری می باشد. همچنان پلان تجاری اهداف دراز مدت تجاری را که توسط ستراتیژی های جامع بازاریابی، عملیاتی

- (5) غوښتونکی اړ دی چې یو جامع سوداگریز پلان چمتو کړي چې په کې د ونډه والو بشپړ توضیحات، د مؤسسې پانګه او سرچینې، د کوچنیو مالی تمویل عملیاتو لپاره شته بودیجه، څنګه او چیرته د بودیجه تخصیص کول، د روزنیز پروګرامونه له لارې د کټی اخیستونکی د پوهاوي او ظرفیت لوړولو ملاتړ، عواید د وړاندوینې، د خطراتو اداره کول او د پراختیا او پایښت برنامې شامل وي همدارنګه سواگریز پلان اوږد مهاله سوداګریزې

تخنیکي و امور مالی حمایت میشود، در بر داشته باشد. حد اقل مدت زمانی که تحت پوشش پلان تجاری قرار گیرد ۳ سال میباشد. برعلاوه، اساسنامه مؤسسه، ساختار تشکیلاتی، سوانح هیئت نظار، هیئت عامل و بست های کلیدی را ارائه نمایند.

(6) در خواست کننده جواز مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است تحت نام مشخص به حیث یک مؤسسه تمویل مالی در وزارت صنعت و تجارت/ ریاست ثبت مالکیت های فکری، ثبت گردد.

بخش (درجه) مؤسسات تمویلات مالی خرد بانک های تجاری ماده هفتم

- (1) بانکها مکلف اند بمنظور ارائه خدمات تمویلات مالی خرد، سند عدم اعتراض را از د افغانستان بانک اخذ نمایند و به این منظور درخواستی حاوی معلومات لازم و اسناد که از طرف آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی لازم دانسته شود، ارائه نمایند.
- (2) بانک های تجاری مکلف اند در خصوص فعالیت بخش (درجه) تمویلات مالی خرد خود طبق این مقرره عمل نمایند.

نوعیت جواز ماده هشتم:

- (1) به منظور دسترسی به خدمات تمویلات مالی خرد، د افغانستان بانک سه نوع جواز را بالترتیب با درنظرداشت شرایط مناسب در سطح ولایت، زون و ملی صادر می نماید. هر یک از دارنده گان جواز در ساحه مشخص فعالیت می نمایند.
- (2) مؤسسات تمویلات مالی خرد مکلف اند به سطح ملی در اکثر ولایات حد اقل سه

موخې چې د بازار موندنې، عملیاتي، تخنیکي او مالي چارو هراړخیزو ستراتیژیو لخوا پی ملاتړ کيږي، رانغاړي. د سوداگریز پلان د پوښښ لپاره لږ تر لږه ټاکل شوی وخت ۳ کاله دی. سربیره پردې، د مؤسسی اساسنامه، تشکیلاتی جوړښت، د څارنې پلاوی، اجرائیوي پلاوی او مهم پوستونه بیوگرافي وړاندی کړی

(6) د وړو تمویلونو مالي موسسو جواز غوښتونکي اړ دي چې د ځانگړي سوداگریز نوم لاندې د یو مالي مؤسسې په توگه د سوداگری او صنعت وزارت اړونده دفکری مالکیتونو او ثبت مرکزی په ریاست کې ثبت شي.

د تجارتي بانکونو د وړو مالی تمویلونو بخش (درجه) اوومه ماده:

- (1) بانکونه اړ دي د وړو تمویلونو مالي خدمتونو وړاندې کولو په موخه له د افغانستان بانک څخه د نه اعتراض سند ترلاسه کړي او په دې موخه غوښتنلیک چې اړین معلومات او هغه سندونه چې د اسلامي بانکوالی او مالي خدمتونو د څارنې آمریت د جواز ورکولو مدیریت لخوا اړین وگنل شي، وړاندې کړي.
- (2) بانکونه اړ دي چی خپل د وړو تمویلونو د فعالیتونو په بخش کی دا مقرره پلی کړی

د جواز ډول اټمه ماده

- (1) د وړو مالی تمویلونو خدماتو ته د لاسرسی په موخه د افغانستان بانک کولی شی شرایطو ته په کتو دري ډوله جواز بالترتیب د ولایت، زون او ملی سطحه باندی صادر کړی او هر جواز لرونکی دي خپل ټاکل شوی کاری ساحه کی فعالیت وکړی
- (2) د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړ دی چی د ملی په سطحه ډیری ولایتو کی چی حداقل دري زون وپوښی او د زون په سطحه د زون اړوند

ټول ولاياتو كې د وړو تمويلونو خدمات وړاندې كړي

زون ودر سطح زون در تمام ولايات زون مربوط خدمات تمويلات مالي خُرد را فراهم سازند.

(3) فعال موجوده د وړو تمويلونو مالي مؤسسي اړ دي چې ددی مقررہ د وضاحت بر مبنایو ډول جواز ترلاسه كړي

(3) مؤسسات تمويلات مالي خُرد فعال مكلف اند يك نوع جواز حسب تصريحات اين مقررہ، اخذ نمايند.

د وړو تمويلونو مالي مؤسسي

ونډه/سرمایه

نهمه ماده:

- (1) د جواز ډول ته په کتو د وړو تمويلونو مالي موسسي اړ دي چې حداقل په لاندې ډول سرمایه ولري
- (2) د ټاکل شوي ولايت په سطحه د وړو تمويلونو مالي مؤسسي ۳،۵ ميليون افغاني
- (3) د زون په سطحه د وړو تمويلونو مالي مؤسسي ۱۰ ميليون افغاني
- (4) د ملي په سطحه د وړو تمويلونو مالي مؤسسي ۲۵ ميليون افغاني
- (5) هغه بانکونه چې د وړو تمويلونو په مالي برخه کې فعاليت کوي، د دې مادې د (۱) فقرې له رعايتولو څخه مستثنی دي، خو بانکونه کولای شي د اړتيا له مخې د وړو تمويلونو مالي د برخې د تأميناتو په موخه د اړتيا وړ بانکې ځانگړې کړي.
- (6) د وړو تمويلونو مالي مؤسسي اړ دي چې د بانکې اړوند اړين سندونه د افغانستان بانک د غوښتنې او د دې مادې پر بنسټ وړاندې کړي.

سرمایه مؤسسات تمويلات مالي خُرد

ماده نهم:

- (1) باتوجه به نوعيت جواز، مؤسسات تمويلات مالي خُرد مکلف به داشتن حد اقل سرمایه قرار ذيل می باشند:
- (2) مؤسسات تمويلات مالي خُرد در سطح ولايت مشخص: 3,5 ميليون افغاني
- (3) مؤسسات تمويلات مالي خُرد در سطح زون: 10 ميليون افغاني
- (4) مؤسسات تمويلات مالي خُرد در سطح ملي: 25 ميليون افغاني.
- (5) بانکهای که در عرصه تمويلات مالي خُرد فعاليت می نمايند، از رعايت فقره (1) اين ماده مستثنی بوده اما بانک ها ميتوانند حسب ضرورت، سرمایه مورد نیاز را غرض تأمين مالي بخش (دریچه) تمويلات مالي خُرد، اختصاص دهند.
- (6) مؤسسات تمويل مالي خُرد مکلف اند اسناد لازم مرتبط به سرمایه را حسب مطالبه دافغانستان بانک طبق اين ماده ارائه نمايند.

فيسونه

لسمه ماده:

- (1) د افغانستان بانک کولای شي د فعاليت جواز د طی مراحل او صادرولو په موخه فيس واخلي؛
  - (2) وضع شوي فيسونو لاندې موارد رانغاړي:
- 1- د وړو تمويلونو مالي مؤسسي د جواز غوښتنلیک د طی مراحلو فيس؛ 50,000 پنځوس زره افغاني؛

فيس ها

ماده دهم:

- (1) د افغانستان بانک در مقابل طی مراحل درخواستی و صدور جواز فعاليت می تواند فيس اخذ نمايند.
  - (2) فيس های وضع شده قرار ذيل می باشد:
- 1- فيس طی مراحل درخواستی جواز مؤسسه تمويلات مالي خُرد مبلغ 50,000 پنجاه هزار افغاني.

- 2- د مټنی جواز د صادرولو فیس 25,000 پنځه ویش زره افغانی؛
- 3- د امتیاز مالک د بدلون او د مالکیت د لېږد غوښتنلیک د طی مراحلو فیس؛ 50,000 پنځوس زره افغانی؛
- 4- د انحلال (منحلېدو) او سوداگریز نوم د بدلولو د غوښتنلیک طی مراحلو فیس؛ 25,000 پنځه ویش زره افغانی؛
- 5- د ساحې دننه څارنې کلنی فیس 50,000 پنځوس زره افغانی؛ د وړو تمویلونو مالي مؤسسه اړ ده چې دا فیس د څارنیز راپور له ترلاسه کولو وروسته اداء کړي.
- (3) د دې مادې په (2) فقره کې درج شوي فیسونه بیرته د بیا ورکړې وړ نه دي؛
- (4) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې جواز د 3 کلونو لپاره صادرېږي
- (5) په 10 ماده کې درج شوي فیسونه د اړتیا په صورت کې تعدیلېږي او نور فیسونه هم د افغانستان بانک لخوا د متحدالمالونو له لارې مشخص او ټاکل کېدای شي.
- (6) د عدم اعتراض د سند فیس کیدای شي چې په بانکونو باندې د اسلامي بانکداری او مالي خدمتونو د امریت دکړنلارو (طرزالعمل) او متحدالمالونو مطابق تطبیق شي.
- 2- فیس صدور جواز مټنی 25,000 بیست و پنج هزار افغانی.
- 3- فیس طی مراحل درخواستی تغییر صاحب امتیاز، انتقال مالکیت مبلغ 50,000 پنجاه هزار افغانی.
- 4- فیس طی مراحل درخواستی انحلال و تغییر اسم تجارتی مبلغ 25,000 بیست و پنج هزار افغانی.
- 5- فیس نظارت داخل ساحه سالانه مبلغ 50,000 پنجاه هزار افغانی مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است این فیس را بعد از دریافت گزارش نظارتی پرداخت نماید.
- (3) فیس های مندرج فقره (2) این ماده قابل بازپرداخت نمی باشند.
- (4) جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد برای 3 سال صادر میگردد
- (5) فیس های مندرج ماده (10) حسب لزوم دید تعدیل و سایر فیس ها نیز از جانب دافغانستان بانک ذریعه متحد المال ها مشخص و تعیین شده می تواند.
- (6) فیس جواز (سند عدم اعتراض) بالای بانک ها میتواند حسب طرزالعمل ها و متحدالمال های امریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی تطبیق گردد.

پالیسی گانی

یولسمه ماده:

د وړو تمویلونو مالي مؤسسې جواز غوښتونکي د لاندې پالیسیو په وړاندې کولو اړ دي او همدارنگه هغه بانکونه چې د وړو مالي تمویلونو په برخه کې فعالیت لري، د هغوی داخلي پالیسی گانی باید لږ تر لږه د وړو مالي تمویلونو د مدیریت، کنترول او خطرونو کموالي د څرنګوالي په برخه کې اړین بحثونه راوښاري:

- 1- د تمویلونو (اعتباري/پورونو) پالیسي.
- 2- د تضمیناتو پالیسي.
- 3- د خطرونو مدیریت پالیسي.
- 4- عملیاتي پالیسي.

پالیسی ها

ماده یازدهم:

درخواست کننده جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف به ارائه پالیسی های ذیل می باشد و بانک های که در عرصه تمویلات مالی خُرد فعالیت دارند، پالیسی های داخلی آنها حد اقل مباحث لازم در خصوص چگونگی مدیریت، کنترول و کاهش خطرات تمویلات مالی خُرد را شامل گردد:

- 1- پالیسی تمویلات.
- 2- پالیسی تضمینات.
- 3- پالیسی مدیریت خطرات.
- 4- پالیسی عملیاتی.

- 5- د پيسو وينځلو او ترهگرۍ د تمويل پر وړاندې د مبارزې پاليسي.
- 6- د پېرودونکي د خوندي ساتنې پاليسي.
- 7- د بشري سرچينو پاليسي.
- 8- د داخلي پلټنې پاليسي.
- 9- اخلاقي کوډ.
- 10- د مالي او حسابدارۍ پاليسي.
- 11- د شخړو د حل پاليسي.
- 12- د معلوماتي ټکنالوژۍ پاليسي او نورې د اړتيا وړ پاليسې يانې.
- 5- پاليسي مبارزه با پولشوي و تمويل تروريزم.
- 6- پاليسي حفاظت از مشتري.
- 7- پاليسي منابع بشري.
- 8- پاليسي تفتيش داخلي.
- 9- کوډ اخلاقي.
- 10- پاليسي مالي و حسابدارۍ.
- 11- پاليسي حل منازعات.
- 12- پاليسي ټکنالوژي معلوماتي و ساير پاليسي هاي مورد ضرورت.

**شرایط صدور جواز مؤسسه
تمويلات مالی خرد به اشخاص
خارجی**

ماده دوازدهم:

مؤسسات و شرکت های خارجی میتوانند بمنظور اخذ جواز فعالیت تمویلات مالی خرد در افغانستان حسب صراحت این مقرر به د افغانستان بانک درخواستی ارائه نمایند. اشخاص متقاضی خارجی مکلف اند تا برعلاوه اسناد مندرج ماده 6 این مقرر، شرایط و اسناد ذیل را نیز تکمیل نمایند:

- 1- مؤسسه متقاضی مکلف است در اداره ثبت مالکیت های فکری/ وزارت صنعت و تجارت کشور و یا اداره ذیربط ثبت گردد.
- 2- ارائه تصویب هیئت نظار شرکت مادر (شرکت متبوع) مبنی بر تأیید ایجاد مؤسسه تمویلات مالی خرد در افغانستان.
- 3- سایر معلومات، شرایط و اسناد حسب لزوم دید د افغانستان بانک مطالبه شده میتواند.

**بهرنیو اشخاصو ته د وړو تمويلونو مالي
مؤسسې د جواز ورکولو شرطونه**

دولسمه ماده:

بهرنی مؤسسې او شرکتونه چی غواړی د وړو تمويلونو مالي خدمات په افغانستان کی وړاندې کړی کولی شی چی د جواز ترلاسه کولو په موخه د افغانستان بانک ته ددی مقرری پر بنسټ غوښتنلیک وړاندې کړی

په ۶ ماده کې له درج شوو سندونو برسېره لاندې شرطونه او سندونه هم بشپړ کړي:

- 1- غوښتونکي مؤسسه اړ ده چې د صنعت او سوداګرۍ وزارت اړونده فکري مالکیتونو د ثبت په ریاست / او یا نورو اړونده ادارو کې ثبت شي؛
- 2- په افغانستان کې د وړو تمويلونو مالي مؤسسې د تاسیس او تأیید په اړه د مورنی شرکت (متبوع شرکت) د څار پلاوي تصویب وړاندې کړي؛
- 3- نور معلومات، شرایط او سندونه د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک لخوا غوښتل کېدای شي.

د مالکیت / د جواز د امتیاز لېږد

دیارلسمه ماده:

- (1) هیڅ شخص نشي کولای چې د افغانستان بانک له مخکینې منظوری پرته د خپل جواز مالکیت بل شخص ته ولېږدوي.
- (2) هغه شخص چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د مالکیت د بدلون غوښتونکی وي، اړ دی چې د مالکیت د لېږد او بدلون غوښتنلیک د منظوري اخیستلو لپاره په مرکز کې د افغانستان بانک د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی آمریت او ولایتونو کې د افغانستان بانک څانگو ته تسلیم کړي.
- (3) مالک یا د هغوی واک لرونکی استازی چې د امتیاز د ترلاسه کولو یا پلورلو غوښتونکی وي، د غوښتنلیک د طی مراحلو لپاره په کابل کې د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی آمریت، سیمه ایزو زونونو او په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانگو ته ورشي او لاندې معلومات او مدرکونه د بدلون او مالکیت د لېږد له غوښتنلیک سره وړاندې کړي.
  - 1 - د سپارلو دلیونو او څرنګوالي په ذکر کولو سره د غوښتنلیک وړاندې کول؛
  - 2 - د جواز مالکیت ترلاسه کوونکی د پیسو زیرمو اثباتیه اسنادو وړاندې کول
  - 3 - له اړوندې مرجع څخه د تعدیل شوې اساسنامې تائیدول؛
  - 4 - د مالیاتو د نه باقیداری د تصدیق وړاندې کول؛
  - 5 - د مؤسسې موجوده مالی وضعیت حسابونه او راپور
  - 6 - د جنایي او مالي جرم د نه مسؤلیت د تصدیق برابرول؛
  - 7 - د فعالیت اصلي جواز او د افغانستان بانک د غوښتنې سره سم نور معلومات او مدرکونه.
- (4) غوښتونکی اړ دی، خو د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د مالکیت بدلون او د مالکیت لېږد په اړه خبرتیا په یو ځایي ورځپاڼه کې خپره کړي

انتقال مالکیت/امتیاز جواز

ماده سپزدهم:

- (1) دارندگان جواز نمی تواند بدون منظوری قبلی د افغانستان بانک مالکیت جواز خویش را به شخص دیگر انتقال دهد.
- (2) دارندگان جواز که خواهان تغییر مالکیت جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد میباشد، مکلف است درخواستی تغییر، انتقال مالکیت را جهت اخذ منظوری د افغانستان بانک به آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکي در مرکز و یا در ولایات به نمایندگی د افغانستان بانک تسلیم نماید.
- (3) مالک یا نماینده صلاحیتدار آنها جهت طی مراحل درخواستی به آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکي در کابل، زون های ساحوی و نماینده گی های د افغانستان بانک در ولایات حضور یافته و مدارک و معلومات آتی را همراه با درخواستی ارائه نماید:
  - 1- ارائه درخواستی در خصوص چگونگی و دلایل واگذاری.
  - 2- ارائه اسناد حمایتی بابت منبع پول توسط دریافت کننده مالکیت جواز
  - 3- تاییدی اساسنامه تعدیل شده از مرجع مربوطه.
  - 4- ارائه تصدیق عدم باقیداری مالیاتی.
  - 5- فراهم سازی تصدیق عدم مسوولیت جرم جنایی و مالی.
  - 6- ارائه وضعیت فعلی صورت حساب مالی مؤسسه
  - 7- اصل جواز فعالیت؛ و سایر معلومات و مدارک طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

- (4) درخواست دهنده مکلف است تا اطلاعیه را در مورد تغییر مالکیت، انتقال مالکیت مؤسسې تمویلات مالی

او یو نقل یې د افغانستان بانک ته وړاندې کړي.

خُرد در یکی از جراید محل فعالیت خویش به نشر سپرده و یک نقل آن را به د افغانستان بانک ارائه نماید. اطلاعیه تغیر مالکیت و یا انتقال مالکیت حد اقل یک ماه به اعلان سپرده شود. در خواست کنندگان میتوانند انتقادات خود را به د افغانستان بانک ارائه نمایند.

(5) د افغانستان بانک در صورت درخواستی انتقال مالکیت را منظور مینماید که شخص جدید تمام معیارها را طبق این مقررہ تکمیل نماید.

(5) د افغانستان بانک په هغه حالت کې د مالکیت لیرد غوښتنلیک منظوروي چې نوی شخص له دې مقرري سره سم ټول معیارونه او شرایط پوره کړي.

د شرکت لمنځه تلل (انحلال)

څوارلسمه ماده:

(1) هرکله چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې ونډه وال/ونډه لرونکي یا واک لرونکي استازی (شرعي وکیل) وغواړي مالي مؤسسه منحل کړي، د منحلېدو (د فعالیت پرېښودلو) غوښتنلیک په لیکلي بڼه د ځانگړو فورمو په بشپړولو سره په مرکز کې د غېر بانکي مالي موسسو د څارني لوی آمریت د جواز ورکونې مدیریت او په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانگو ته وسپاري.

(2) د افغانستان بانک لخوا د انحلال غوښتنلیک د طی مراحلول څخه وړاندې د مؤسسې مسولین اړ دي چې په اړه خبرتیا په یو ځایي او یا ملی ورځپاڼه کې خپره کړي، نظریات را ټول او د یو میاشت په موده کې د افغانستان بانک ته وړاندې کړي.

(3) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د امتیاز د مالک او واک لرونکي استازي لخوا د انحلال (د فعالیت پرېښودلو) د غوښتنې په صورت کې له غوښتنلیک برسېره د لاندې سندونو او معلوماتو پر وړاندې کولو اړ دي:

1- د مالي مؤسسې د منحلولو دلایل وړاندې کول؛

2- د انحلال (وتل) په پلان کې لاندې موارد شاملېږي خو دې ته محدودې نه دي

انحلال مؤسسه

ماده چهاردهم:

(1) هرگاه صاحب امتیاز یا نماینده با صلاحیت (وکیل شرعی) مؤسسه تمويلات مالی خُرد بخواهد مؤسسه مالی را منحل نماید، درخواستی انحلال (ترک فعالیت) بصورت کتبی با تکمیل فورمه های اختصاصی مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکي در مرکز و نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات، صورت میگیرد.

(2) قبل از طی مراحل اسناد انحلال توسط د افغانستان بانک، اشخاص مربوط مکلف است که اطلاعاتی را از طریق اخبار و رسانه های محلی و ملی به نشر رسانند و ملاحظات را جمع آوری و طی یک ماه به د افغانستان بانک ارائه نماید.

(3) در صورت تقاضای انحلال (ترک فعالیت) از طرف صاحب امتیاز و نماینده با صلاحیت مؤسسه تمويلات مالی خُرد، برعلاوه درخواستی، مکلف به ارائه اسناد و معلومات ذیل نیز میباشد:

1- ارائه دلایل انحلال.

2- ارائه پلان خروج شامل موارد آتی بوده، اما محدود به اینها نمی باشد:

- مؤسسی خپل موجوده د تمویلاتو بکسي (حجم) ته څنګه رسیدګی کوي
- مؤسسي د خپل پاتي تمویلاتو، پورونو او دارايي ته څنګه رسیدګی کوي
- د پېرودونکو د حسابونو تصفيه کول؛
- 3 د فعاليت د اصلي جواز تسليمول؛
- 4 د مالياتو د نه باقيداري د تصديق وړاندې کول؛
- 5 د جنايي او مالي جرم د نه شتون تصديق برابرول؛
- 6 د پېرودونکو د ټولو سوابقو او د معاملو د معلوماتو تسليمول؛
- 7 نور هغه معلومات او مدرکونه چې د افغانستان بانک لخوا غوښتل کېږي.
- (4) د مالي مؤسسې د منحلولو غوښتنليک له منحل کېدو مخکې، غوښتنليک ورکونکي کولای شي د خبرتيا او ليکلي غوښتنليک په وړاندې کولو سره د مالي مؤسسې له منحل کېدو څخه منصرف او خپلو کړنو ته دوام ورکړي.
- (5) په هغه صورت کې چې بانک د مالي تمویل د اجازت نامې د عدم اعتراض دسند انحلال وغواړي دافغانستان بانک ته دغوښتنليک په سپارلو مکلف دی او ددې مقررې شرايط پرې د پلي کېدو وړ دي.

د فعاليت جواز ځنډول

پنځلسمه ماده:

- (1) د افغانستان بانک په لاندې حالتونو کې کولای شي د وړو تمویلونو مالي مؤسسې جواز وځنډوي:
- 1 د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د امتياز مالک د جواز دځنډولو غوښتنليک وړاندې کړي؛
  - 2 له قوانينو او مقررې څخه په دوامداره ډول د سرغړونې په صورت کې؛
  - 3 د افغانستان بانک له ليدو لوري سره سم نور شرطونه او موارد.

تعلیق جواز فعاليت

ماده پانزدهم:

- (1) دافغانستان بانک تحت شرايط آتی می تواند جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد را تعلیق نماید:
- 1 صاحب امتياز مؤسسه تمویلات مالی خُرد درخواست تعلیق جواز را ارائه نماید.
  - 2 درصورت تخطی و تخلف مکرر از قوانین و مقررات.
  - 3 نظر به سایر شرایط و موارد طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

(2) که چېرې د فعالیت جواز د افغانستان بانک لخوا وځنډول شي، د جواز لرونکی اړ دی چې په ټاکلې موده کې، مراجعه وکړي او د جواز د ځنډېدو موضوع حل کړي، پرته له دې د فعالیت جواز فسخه کېږي. که چېرې قضیه په عدلي او قضایي ارګانونو کې تر دوران او پلټنې لاندې وي، د جواز لرونکی اړ دی چې د اړونده ارګان یا مرجع له نهایي پرېکړې څخه وروسته د درې مېاشتو په جریان کې اقدام وکړي، پرته له دې چې جواز فسخه کېږي.

(3) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې لخوا د جواز ځنډولو په صورت کې، غوښتنلیک ورکونکی اړ دی چې په لیکلي ډول د افغانستان بانک د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت او ولایتونو کې د افغانستان بانک څانګو ته غوښتنلیک وړاندې کړي. د جواز ځنډول ډېر تر ډېره ۱ کال او لږ تر لږه ۳ میاشتې لپاره ترسره کېږي؛ (4) د ورو تمویلونو مالي مؤسسه نشي کولای چې د جواز د ځنډېدو په موده کې فعالیت وکړي؛

(5) که چېرې ځنډېدنه (تعلیق) د دې مادې له ۳ مقرري سره سم ترسره شوی وي، جواز لرونکی اړ دی، تر څو:

1- له ټاکل شوې مودې مخکې د لیکلي غوښتنلیک په وړاندې کولو سره د جواز د تعلیق ختمولو غوښتنه وکړي.

2- که چېرې د افغانستان بانک سره په شریکه شوي معلوماتو کې بدلون راغلی وي، جواز درلودونکی اړ دی د موضوع په اړه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.

(6) که چېرې د جواز درلودونکی تر ټاکل شوې مودې پورې مراجعه ونکړي، موضوع په اړه دې د هغې د پټې له لارې په لیکلي ډول خبرتیا او وخت وټاکل شي. د لیکلي خبرتیا له صادربندو وروسته د مراجعې نه کولو په صورت کې د فعالیت جواز فسخه کېږي؛

(2) در صورتیکه جواز فعالیت از طرف د افغانستان بانک تعلیق گردد، دارنده جواز مکلف است که طی مدت تعیین شده، مراجعه و تعلیق جواز را مرفوع سازد، در غیر آن جواز فعالیت فسخ می گردد. در صورتیکه قضیه تحت دوران و بررسی ارگان های عدلی و قضایی باشد، دارنده جواز در مورد رفع تعلیق حد اکثر الی سه ماه بعد از فیصله نهایی ارگان یا مرجع ذیصلاح اقدام نمایند در غیر آن جواز فسخ می گردد.

(3) در صورت تقاضای تعلیق جواز از طرف مؤسسه تمویلات مالی خرد، درخواست دهنده مکلف به ارائه درخواست کتبی به د افغانستان بانک و در ولایات به نمایندگی های د افغانستان بانک میباشد. تعلیق جواز حد اکثر الی 1 سال و حد اقل برای مدت 3 ماه صورت می گیرد.

(4) مؤسسه تمویلات مالی خرد نمی تواند در مدت تعلیق جواز، فعالیت نماید.

(5) در صورتیکه تعلیق طبق فقره (3) این ماده صورت گیرد، دارنده جواز مکلف است تا:

1- قبل از حد اکثر زمان تعیین شده با ارائه درخواستی کتبی تقاضای رفع تعلیق جواز نماید.

2- در صورتیکه در معلومات ثبت شده نزد د افغانستان بانک تغییرات رخ داده باشد، دارنده جواز موضوع را اطلاع دهد.

(6) هرگاه دارنده جواز بعد از تکمیل معیاد تعلیق مراجعه ننماید، موضوع را کتبا به آدرس وی اخبار و مهلت تعیین میگردد. در صورت عدم دریافت پاسخ حین مهلت تعیین شده، جواز مذکور فسخ می گردد.

(7) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې لخوا د تعلیق غوښتنې په صورت کې د دې مقرري د ۱۳ مادې ۳ فقرې شرطونه د پلي کېدو وړ دي. مؤسسې اړ دي چې داسې پلان وړاندې کړي چې په گوته کړي تعلیق په شریکانو او کټه اخیستونکي اشخاصو منفي اغیزه نه کوي

(8) د افغانستان بانک کولی شي د اطمینان په موخه لازمي کړنې ترسره کړي ترسو ډاډ شي چې د تعلیق په پروسه کې کټه اخیستونکي او د مؤسسې خدماتو ته رسیدګي شوی او فعالیتونه درول شوي دي.

(7) در صورت درخواست تعلیق از طرف مؤسسه تمویلات مالی خُرد، شرایط فقره (3) ماده 13 این مقررہ قابل تطبیق می باشد. ارائه پلان در خصوص عدم تأثیرات منفی به شرکاء کاری و سایر ذینفعان توسط مؤسسه مربوط

(8) د افغانستان بانک میتواند اقدامات لازم را بمنظور حصول اطمینان در مورد رسیدګي به ذینفعان و یا خدمات مؤسسه در پروسه تعلیق اتخاذ می نماید. حسب لزوم د افغانستان بانک می تواند در قسمت توقف فعالیت های ایشان حصول اطمینان نماید.

د فعالیت جواز فسخه کول

شپاړسمه ماده:

(1) د افغانستان بانک د لاندې شرایطو او احوالو پر بنسټ کولای شي د وړو تمویلونو مالي مؤسسې جواز فسخه کړي:

1- د امتیاز مالک او یا مسؤلین یې د څارنې د پروسې پر مهال نا سم / کمراه کوونکي او غیر قانوني معلومات وړاندې کړي؛

2- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د امتیاز مالک دیوالیه (مفلس) شوی وي؛

3- که چېرې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د میاشتنی راپور د نه استولو له امله د فعالیت جواز له تعلیق وروسته، په ټاکل شوې موده کې د تعلیق مکتوب له لارې، د هغې په حلولو اقدام ونکړي، یاد جواز فسخه کېږي؛

(2) د جواز فسخه کېدو په صورت کې، د جواز د امتیاز مالک اړ دی چې خپلې کړنې په سمدستي ډول ودروي او د فعالیت اصلي جواز تر ټاکل شوې مودې پورې د افغانستان بانک ته تسلیم کړي؛

(3) د وړو مالي تمویلونو مؤسسې د جواز د فسخه کېدو په صورت کې، د دې مقرري د ۱۳ مادې (۳) فقرې شرایط د پلي کېدو وړ دي؛

فسخ جواز فعالیت

ماده شانزدهم:

(1) د افغانستان بانک تحت شرایط آتی و حسب احوال می تواند جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد را فسخ نماید:

1- صاحب امتیاز و یا مسوولین آن معلومات نادرست یا گمراه کننده و غیر قانونی حین پروسه نظارتی ارائه نماید.

2- صاحب امتیاز مؤسسه تمویلات مالی خُرد ورشکسته شده باشد.

3- در صورتیکه مؤسسه تمویلات مالی خُرد بعد از تعلیق جواز فعالیت مبني بر عدم ارسال گزارش ماهانه، در مدت تعیین شده ذریعه مکتوب تعلیق؛ اقدام به رفع آن ننماید، جواز مذکور فسخ میگردد.

(2) در صورت فسخ جواز، صاحب امتیاز جواز مکلف است تا فعالیت های خویش را بصورت فوری توقف داده و اصل جواز فعالیت را الی مهلت تعیین شده به د افغانستان بانک تسلیم نماید.

(3) در صورت فسخ جواز مؤسسه تمویلات مالی خُرد، شرایط فقره (3) ماده 13 این مقررہ قابل تطبیق می باشد.

(4) له دې مقرري سره سم ترسره شوي اقدامات، نشي کولای د ونډه لرونکو د نورو مدني او سوداگريزو ژمنو د ترسره کولو خنډ شي؛

(5) ټول هغه تړونونه چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د جواز له لغوه کېدو مخکې لاسلیک کړي دي، د هغه پر وړاندې مسؤله ده.

(4) اقدامات اتخاذ شده طبق این مقررہ، نمی تواند مانع ادای سایر تعهدات مدنی و تجارتي سهامداران شود.

(5) تمام قراردادهای که مؤسسه مالی خرد قبل از لغو جواز عقد کرده باشد، در قبال آن مکلف می باشد.

د فعالیت جواز د فسخ کېدو په صورت کې د حسابونو تصفیه کول اولسمه ماده:

(1) که چېرې د فعالیت جواز فسخ شي، د افغانستان بانک کولای شي د وړو تمویلونو مالي موسسو د حسابونو د تصفیه په اړه ځانگړې کمېټه تعین او وگماري؛

(2) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې سره شته مبلغونه د حسابونو له تصفیه وروسته د افغانستان بانک سره ساتل کېدای شي؛

(3) د افغانستان بانک کولای شي د مرسته کوونکو مراجعو (ډونرانو) او مالي وزارت سره په همغږي د افغانستان بانک سره په حساب کې شته مبلغ د تمویلونو د ورکړې په موخه نورو وړو تمویلونو مالي موسسو ته ورکړي.

تصفیه حسابات در صورت فسخ جواز فعالیت ماده هفدهم:

(1) در صورتیکه جواز فعالیت فسخ گردد، د افغانستان بانک میتواند کمیته مشخص را در مورد تصفیه حسابات مؤسسات تمویلات مالی خرد تعیین و توظیف نماید.

(2) مبالغ موجود نزد مؤسسه تمویلات مالی خرد بعد از تصفیه حسابات نزد د افغانستان بانک نگهداری شده میتواند.

(3) د افغانستان بانک میتواند در هماهنگی با مراجع کمک کننده (دونر) و وزارت محترم مالیه، مبلغ موجود در حساب نزد د افغانستان بانک را به سایر مؤسسات تمویلات مالی خرد به منظور اعطای مجدد تمویلات اعطا نماید.

د جواز ورکېدل یا سوزېدل اتلسمه ماده:

(1) که چېرې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې جواز ورک شي، د وړو تمویلونو مالي مؤسسې مسؤلین اړ دي چې له ورکېدو څخه وروسته په ۳۰ کاري ورځو کې د موضوع په اړه په لیکلي بڼه د افغانستان بانک ته خبر ورکړي او د ورکېدو خبرتیا دې د خپل فعالیت په ساحه کې لږ تر لږه په یو ډېره خپرېدونکي خپرونه او یا د خبرتیا له لارې په بازار او د فعالیت په ساحه کې خپره کړي؛

(2) که چېرې د فعالیت جواز د خبرتیا له خپرولو څخه ۲۰ ورځې وروسته پیدا نشو؛ د وړو تمویلونو مالي مؤسسې مسؤلین اړ دي چې د

مفقودی یا حریق جواز ماده هجدهم:

(1) در صورتیکه جواز مؤسسه تمویلات مالی خرد مفقود گردد، مسؤلین مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف اند در خلال 30 روز کاری بعد از مفقودی، موضوع را کتبا به د افغانستان بانک اخبار و اطلاعیه مفقودی را حد اقل در یک نشریه کثیر الانتشار ساحه فعالیت خویش و یا ذریعه اطلاعیه در مارکیت و محل فعالیت خویش به نشر بسپارد.

(2) در صورت عدم دریافت جواز فعالیت الی 20 روز بعد از نشر اطلاعیه؛ مسؤلین مؤسسه تمویلات مالی خرد

فعالیت جواز د مثنی ترلاسه کولو لپاره لیکلی غوښتنلیک د لاندې سندونو په وړاندې کولو سره په مرکز کې د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکونې مدیریت او په زونونو او ولایتونو کې د افغانستان بانک څانگو ته تسلیم کړي:

- 1- د ورکېدو خبرتیا سند یا کاپي؛
- 2- د مثنی جواز د ورکړل شوي فیس سند؛
- 3- نور معلومات او مدارک چې د جواز ورکونې مدیریت لخوا اړین وبلل شي.

(3) که چېرې ورک شوی جواز د مثنی جواز له صادريدو وروسته پیدا شي، د ورو تمویلونو مالي مؤسسې مسئولین اړ دي چې د ۱۰ کاري ورځو په اوږدو کې، مثنی جواز په مرکز کې د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې لوی آمریت د جواز ورکولو مدیریت او یا په ولایتونو کې د افغانستان بانک څانگو ته وسپاري.

مکلف اند بمنظور اخذ مثنی جواز فعالیت درخواستی کتبی را با ارائه اسناد آتی به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در مرکز و به زون و نمایندگی د افغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید:

- 1- سند یا کاپي اطلاعیه مفقودی.
- 2- سند پرداخت فیس جواز مثنی.
- 3- سایر معلومات و مدارک که از طرف مدیریت جوازدهی ضروری دانسته شود.

(3) در صورتیکه جواز مفقود شده بعد از صدور جواز مثنی دریافت گردد، مسئولین مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف اند در خلال 10 روز کاری، جواز مثنی را به مدیریت جوازدهی آمریت عمومی نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی در مرکز و یا نمایندگی های د افغانستان بانک در ولایات تسلیم نماید.

فصل چهارم

ساختار تشکیلاتی و فعالیت مؤسسات تمویلات مالی خرد

ساختار اداری و شرایط آن

ماده نهم:

- (1) تمام مؤسسات تمویلات مالی خرد و نهاد تمویل کننده مکلف اند تا اصول مدیریت خوب را بمنظور حسابدهی، شفافیت و پایداری در فعالیت ها، رعایت نمایند. در این مورد، مؤسسات متذکره سیستم ها و طرزالعمل های مناسب را انکشاف و دساتیر د افغانستان بانک را وقتاً فوقتاً رعایت نمایند.
- (2) مؤسسات تمویلات مالی خرد مکلف اند شرایط این مقررره را در ساختار تشکیلاتی رعایت نمایند.

څلورم څپرکی

د ورو تمویلونو مالي مؤسسې تشکیلاتي جوړښت او کړنې

اداري جوړښت او د هغه شرایط

نولسمه ماده:

- (1) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې او تمویل کونکي بنسټونه مکلف دي چې د یو ښه مدیریت اصول مراعات کړي ترڅو په فعالیتونو کې حساب ورکول، شفافیت او ژمنتیا موجود وي او ددې موخ لپاره اړ دی چې مناسب سیستمونه او طرزالعملونه رامینځته کړي ترسو وخت په وخت د افغانستان بانک لارښوونې دي تعقیب او رعایت کړي.
- (2) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړ دی چې د دې مقرري شرطونه په تشکیلاتي جوړښت کې رعایت کړي.

(3) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې اداري جوړښت باید داسې وي چې د ښه مدیریت د یوې برخې په توګه لږ تر لږه د وړو تمویلونو مالي مؤسسې ټولې طرحې، د بنسټیزو کړنو سموالی، خونديتوب او ټولې کړنې باید د پېرودونکي د ساتنې ډاډمنتیا تأمینول راوښاري.

(4) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې اړي دي خو د څار پلاوي، عامل پلاوي غړي او د قوانینو او مقرراتو د رعیتولو مسؤل د ګمارنې پر مهال د اړینو سندونو په وړاندې کولو سره د غیر بانکي مالي موسسو د څارنې عمومي آمریت ته معرفي کړي. او نور کارکوونکو د افغانستان بانک د لېد لوري په صورت کې دې ادارې ته وروپېژني.

(5) عمومي ونډه وال: لاندې دندې او واکونه لري:

- 1- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د اساسنامې منظوري؛
- 2- د څار پلاوي د غړو ګمارل او ګوښه کول او غړو ته یې د امتیازونو او معاشونو په پام کې نیول؛
- 3- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې په ټاکل شوی کاري پانګه کې د زیاتېدو منظوري؛
- 4- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د څار پلاوي له کتنې وروسته د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د کلي راپور او مالي صورت حسابونو منظوري؛
- 5- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د پلورلو، یو ځای کولو، منحلولو او بندولو په اړه د پرېکړې کول؛
- 6- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې او د استازي د جوړېدو او منحلولو په صورت کې د پرېکړې کول؛
- 7- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د تیر کال د بیلانس شیت او مالي صورت حسابونو د بهرنۍ پلټنې پروسې له بشپړېدو وروسته، د

(3) ساختار اداري مؤسسه تمویلات مالی خُرد منحیت یک جزء مدیریت خوب حد اقل همه طرح های مصئون، صحت و امنیت عملکردهای اساسی مؤسسه تمویلات مالی خُرد را بشمول تمام اجراآتی که برای اطمینان حفاظت مشتری نیاز باشد، در بر گیرد.

(4) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند تا اعضای هیئت نظار، هیئت عامل، مسئول رعایت و پیروی از قوانین و مقررات را با ارائه اسناد لازم به آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی معرفی نمایند. سایر کارکنان را حسب لزوم دید د افغانستان بانک معرفی نمایند.

(5) مجمع عمومی سهامداران: دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- 1- منظوری اساسنامه مؤسسه تمویلات مالی خُرد.
- 2- تعیین و عزل اعضای هیئت نظار و در نظر گرفتن امتیازات یا پاداش به اعضای آن.
- 3- منظوری افزایش در سرمایه کاری تعیین شده مؤسسه تمویلات مالی خُرد
- 4- منظوری گزارش سالانه و صورت حسابات مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد پس از ملاحظه هیئت نظار مؤسسه مالی.
- 5- تصمیم گیری در مورد فروش، ادغام، منحل کردن و مسدود ساختن مؤسسه تمویلات مالی خُرد.
- 6- اتخاذ تصمیم در صورت ایجاد و منحل سازی مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نماینده آن.
- 7- پس از تکمیل روند تفتیش خارجی از بیلانس شیت و صورت حسابات مالی سال گذشته مؤسسه تمویلات مالی خُرد، جلسه مجمع عمومی حداقل سال یکبار، که بیشتر از سه

ماه پس از ختم سال مالی نباشد، برگزار شود.

(6) ساختار هیئت نظار:

- 1- هیئت نظار دارای ساختار اداری و روش های مناسب کاری مختص بخود می باشد و در عین زمان راه های تطبیق همچون روش ها را بمنظور اینکه بطور زمانی بشکل مؤثر و مداوم بررسی گردد، روی دست گیرد.
- 2- هیئت نظار ساختار خویش را براساس رهبری، اندازه و کارگیری از کمیته ها شکل داده و تعداد اعضای آن حد اقل 3 و حد اکثر 9 تن بوده میتواند و در هر زمان ساختار آن تاق باشد.

(7) شرایط تقرر هیئت نظار

- 1- اعضای هیئت نظار از سوی مجمع عمومی سهامداران برای مدت چهار سال انتخاب میگرددند. در عین زمان این اعضا می توانند دوباره برای دوره بعدی نیز تعیین گردند.
- 2- سهامداران نمی تواند از جمله اکثریت اعضای هیئت نظار مؤسسه تمویلات مالی خرد را تشکیل دهند و کارکنان مؤسسه تمویلات مالی خرد نمیتوانند همزمان عضو هیئت نظار باشند.
- 3- هیئت نظار می تواند یکی از اعضای خویش را منحصی رئیس هیئت انتخاب کنند.
- 4- در صورتیکه کرسی های هیئت نظار خالی میشود مجمع عمومی سهامداران مکلف اند تا مطابق این ماده در جریان یک ربع شخص واجد شرایط را به آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی معرفی نمایند.
- 5- یک ثلث اعضای هیئت نظار مؤسسه تمویلات مالی خرد می تواند از ساختار تشکیلاتی شرکت مادر تعیین گردد.

عمومی ونده والو غونده لیر تر لره په کال کې یو ځل، چې د مالی کال له پای ته رسیدو څخه درې میاشتې ډیره نه وي، جوړه شي.

(6) د څار پلاوي جوړښت:

- 1- څار پلاوي ځانگړی اداري جوړښت او مناسبې کاري طريقې لري او په ورته وخت کې په اغېزناکه، دوامداره او موده ایزه ډول تطبیقولو لاري په پلټنې سره په موثره توگه تطبیق او ترسره کړي.
- 2- څار پلاوي خپل جوړښت د رهبري، د کمېټو د اندازې او کارونې پر بنسټ جوړ کړی او د غړو شمېر لیر تر لره ۳ او ډیر تر ډیره ۹ کس کېدای شي او په ورته وخت سره د غړو شمېر تاق وي.

(7) د څار پلاوي د مقررېدو او ترکیب شرطونه

- 1- د څار پلاوي غړي د عمومی ونده والو له لوري د څلورو کلنو لپاره ټاکل کېږي او په ورته وخت کې یاد غړي د بیا ځل لپاره ټاکل کېدای شي.
- 2- د څار پلاوي د وړو تمویلونو مالی مؤسسې د عمومی ونده والو لخوا ټاکل کېږي او ونده لرونکي نه شي کولای چې د څار پلاوي د ډیري برخو غړیتوب ولري او نشي کولای چې د وړو تمویلونو مالی مؤسسې د کارکوونکو څخه په ورته وخت سره د څار پلاوي د غړي په توگه وټاکي.
- 3- د څار پلاوي کولای شي چې له خپلو غړو څخه یو تن د پلاوي د رئیس په توگه وټاکي.
- 4- که چېرې د څار پلاوي څوکي خالي کېږي، ونده لرونکي (سهمداران) اړ چې د یوې ربعي په جریان کې د دې مادې په پام کې نیولو سره، وړکس د غیر بانکي مالی مؤسسو لوی آمریت ته معرفی کړي.
- 5- د وړو تمویلونو مالی مؤسسې د څار پلاوي یو ثلث غړي کېدای شي چې د مور شرکت له تشکیلاتي جوړښت څخه وټاکل شي.

- 6- د څار پلاوي غړي د لاندې ځانگړتيا او وړتياوو درلودونکي وي:
- په اړونده برخه کې لږ تر لږه ۵ کلنه کاري تجربه ولري.
  - د مالي، اداري او سوداگري، اقتصاد، معلوماتي ټکنالوژۍ په څانگو او نورو اړوندو برخو کې ليسانس ولري.
  - لږ تر لږه د څار پلاوي يو غړی بايد په شرعياتو په څانگه کې زده کړې او د اسلامي خدمتونو او معاملو په برخه کې اړينه تجربه ولري.

(8) د څار پلاوي دندې او مسؤليتونه

- 1- د ونډه والو عمومي غونډو جوړول او د هرې غونډې د اجندا ترتيبول؛
- 2- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې اداري جوړښت منظورول؛
- 3- د عامل پلاوي د غړو او نورو کارکوونکو گمارل، گوښه کول او د امتياز ټاکل؛
- 4- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې د عامل پلاوي د کړنو څخه څارنه ترسره کول؛
- 5- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې د کاري ستراتيژۍ او کلي بودېچې منظورول؛
- 6- د خطرونو مديريت د پاليسۍ په گډون د عملياتي کړنو لپاره د پاليسيو منظورول، د گټو ضد اړوندو موضوعگانو ته رسيدنه او څار پلاوي ته د دې پاليسيو د پلي کولو برخه کې د لارښوونو صادروول؛
- 7- له دې څخه ډاډ ترلاسه کول چې د وړو تمويلونو مالي مؤسسه د افغانستان بانک له قوانينو او مقررو سره سم د اغېزناکه او مناسبه داخلي کافي کنټرول او د خطرونو مديريت درلودونکې دی؛
- 8- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې د راپور ورکونې له سموالي څخه ډاډ ترلاسه کول چې د افغانستان بانک ته دمالي راپور ورکونه رانغاړي؛

- 6- اعضاء هیئت نظار دارای مشخصات و شایستگی های ذیل می باشند:
- حداقل 5 سال تجربه کاری مرتبط.
- لسانس در رشته های مالی، اداره تجارت، اقتصاد، حقوق، تکنالوژي معلوماتي و يا ساير بخش های مرتبط.
- حد اقل یک تن از اعضاء هیئت نظار دارای تحصیل در رشته شرعيات و تجربه لازم در بخش خدمات و معاملات مالی اسلامی باشد.

(8) وظایف و مسؤليت های هیئت نظار

- 1- تدویر جلسات با مجمع عمومی و ترتیب اجندای هر جلسه.
- 2- منظوری ساختار اداری مؤسسه تمویلات مالی خُرد .
- 3- تقرر، عزل و تعیین امتیازی برای اعضاء هیئت عامل و ساير کارکنان.
- 4- نظارت از اجراءات هیئت عامل و ساير بخش های مستقل مؤسسه تمویلات مالی خُرد و ارائه رهنمای ها و سفارشات لازم.
- 5- منظوری استراتیژی کاری و بودجه سالانه مؤسسه تمویلات مالی خُرد .
- 6- منظوری پالیسی ها برای راه اندازی فعالیت های عملیاتی شامل پالیسی مديريت خطرات، رسیدگی به مسايل مرتبط به تضاد منافع و صدور رهنماها به هیئت نظار در قسمت تطبیق این پالیسی ها.
- 7- حصول اطمینان از اینکه مؤسسه تمویلات مالی خُرد از داشتن، کارایی، مناسب بودن و مطابقت با قوانین و مقررات و کنترل داخلی کافی، و مديريت خطرات برخوردار است.
- 8- حصول اطمینان از صحت گزارش دهی مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد که در برگیرنده گزارش مالی به د افغانستان بانک است.

- 9- په مناسبه توګه د داخلي پلټنې د پروسې د ترسراوي څخه د ډاډ ترلاسه کول.
- 9- حصول اطمینان از اینکه روند تفتیش داخلی مناسب روی دست گرفته شده است.
- 10- د ونډه والو عمومي غونډو ته د هغو موضوعګانو په اړه د ملاحظو وړاندې کول چې د ونډه لرونکو منظوري ته اړتیا ولري؛
- 10- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی روی موضوعات که لازم به منظوری سهامداران می باشد.
- 11- د ونډه والو عمومي غونډې ته د وړو تمویلونو مالي مؤسسې څخه د بهرنۍ پلټنې شرکت د ټاکلو په تړاو نظریات وړاندې کول؛
- 11- ارائه ملاحظات به مجمع عمومی پیرامون تعیین شرکت تفتیش خارجی از مؤسسه تمویلات مالی خُرد .
- 12- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د بهرنۍ پلټنې له ترسره کولو څخه ډاډ ترلاسه کول چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د مالي صورت حسابونو حقیقت او سموالي په اړه د پلټونکي نظرونه رانغاړي؛
- 12- حصول اطمینان از اجرای تفتیش خارجی مؤسسه تمویلات مالی خُرد که شامل نظریات مفتش در پیوند به حقیقت و صحت صورت حسابات مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد میشود.
- 13- که چېرې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې په مالي وضعیت کې کموالی یا د کموالي خطر ولیدل شي او یا هر بل مورد چې د مالي مؤسسې وضعیت د پام وړ اغیزمن کړي، د افغانستان بانک ته په لیکلې بڼه خبرتیا واستول شي او عامل پلاوی په دې برخه کې اړ کړي.
- 13- در صورتیکه در وضعیت مالی مؤسسه تمویلات مالی خُرد کاهش به نظر میرسد یا خطر کاهش ملاحظه گردد، و یا هر مورد دیگر که وضعیت مالی مؤسسه مالی را بگونه چشمگیر متأثر سازد، د افغانستان بانک را بصورت آتی بشکل کتبی اطلاع ارسال نماید و هیئت عامل را در این مورد مکلف نماید.
- 14- د افغانستان بانک د اوامرو او لارښوونو له پلي کیدو څخه ډاډ ترلاسه کول؛
- 14- حصول اطمینان از تطبیق هدايات و اوامر د افغانستان بانک.
- 15- د نورو هغو مواردو په اړه پرېکړې چې د اړوندې اساسنامې له مخې د څار پلاوي په واکونو کې شاملېږي؛
- 15- تصمیم گیری روی سایر موارد که نظر به اساسنامه مربوط در صلاحیت هیئت نظار شامل می شود.
- 16- څار پلاوی د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د چارو او کاري شرایطو د پرمخ وړلو په تړاو ونډه لرونکو (د ونډه لرونکو عمومي غونډو، نور ونډه لرونکي او د افغانستان بانک) ته مسؤل او حساب ورکونکي دي.
- 16- هیئت نظار در نهایت در پیشبرد امور و شرایط کاری مؤسسه تمویلات مالی خُرد به سهامداران (شامل مجمع عمومی سهامداران، سایر سهامداران و د افغانستان بانک) مسؤل و حسابده میباید.
- 17- د څار پلاوی اړ دي چې لږ تر لږه له لاندې مواردو په برخه کې ډاډ ترلاسه کړي.
- 17- هیئت نظار مکلف است تا حد اقل در خصوص موارد ذیل اطمینان حاصل نمایند:
- حصول اطمینان از مدیریت شایسته و مناسب.

- له وړ او مناسب مدیریت څخه ډاډ ترلاسه کول؛
  - له دې څخه ډاډ ترلاسه کول چې مناسب پلانونه او پالیسي ترلاس لاندې نیول شوي دي.
  - د کړنو څخه څارنه، کافي داخلي کنترول او د قوانینو، مقررو، او د پرېکړو له پلي کېدو څخه ډاډ ترلاسه کول.
  - د مالي کړنو څخه څارنه.
  - د گټو ضد مخنیوي.
  - 18- څار پلاوي اړ دي خپلې غونډې په رېعواره توګه تنظیم او جوړې کړي؛
  - 19- د څار پلاوي کولای شي چې دوه غونډې په آنلاین بڼه جوړې کړي؛
  - 20- د څار پلاوي د غونډو جوړولو او تنظیمولو په موخه یو تن د سکرتر په توګه وګمارل شي او د غونډو ټولې اړوندې چارې تنظیم او ثبت کړي.
- (9) د عامل پلاوي تشکيلاتي جوړښت**
- 1- د عامل پلاوي ترکیب کېدای شي چې له درېیو څخه تر پنځو غړو پورې وي او په هر حالت کې یې ترکیب طاق وي.
  - 2- د عامل پلاوي غړي لږ تر لږه لاندې اشخاص کېدای شي:
    - اجرائیوي رییس؛
    - عملیاتي آمر؛
    - مالي آمر.
  - 3- که چېرې افغانستان بانک لازم وګڼي د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د ولایاتو په سطحه کې یو کس کولی شي په دو بست کې ددی فقره ۲ بند مطابق دنده ترسره کړي
  - 4- د عامل پلاوي جوړښت د مورنۍ شرکت څخه په جلا ډول په پام کې ونیول شي. د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د عامل پلاوي غړي نشي کولای په ورته وخت کې د مورنۍ شرکت کارکوونکي وي؛

- حصول اطمینان از اینکه پلان ها و پالیسی های مناسب روی دست گرفته شده است.
- نظارت از فعالیت ها، حصول اطمینان از کنترول داخلی کافی و تطبیق قوانین، مقررات و فیصله ها.
- نظارت از اجراءات مالی.
- جلوگیری از تضاد منافع.
- 18- هیئت نظار به طور رېعوار جلسات خویش را تنظیم و برگزار کنند.
- 19- دو جلسه هیئت نظار می تواند به طور آنلاین تدویر گردد.

- 20- به منظور تدویر و تنظیم جلسات هیئت نظار، یک تن منحیت سکرتر توظیف و تمام امور مربوط به جلسه را تنظیم و ثبت نماید.
- (9) ساختار تشکيلاتي هئيت عامل**
- 1- ترکیب هیئت عامل میتواند از سه الی پنج عضو باشد و در هر حالت ترکیب آن طاق باشد

- 2- اعضای هیئت عامل حد اقل متشکل از اشخاص ذیل بوده می تواند:
  - رئیس اجرائیوی.
  - آمر عملیاتی. و
  - آمر مالی.

- 3- حسب لزوم دید د افغانستان بانک، برای مؤسسات تمویلات مالی خُرد در سطح ولایات یک شخص میتواند همزمان در دو بست مطابق بند 2 این فقره ایفاد وظیفه نماید.
- 4- در صورت موجودیت شرکت مادر، ساختار هیئت عامل بصورت جداگانه مدنظر گرفته شود. اعضای هیئت عامل مؤسسه تمویلات مالی خُرد نمی توانند همزمان کارمند شرکت مادر باشد.

- 5- د عامل پلاوي غړي د لاندې ځانگړتيا او وړتياوو درلودونکي وي:
- لږ تر لږه په اړونده برخه کې ۳ کلنه کاري تجربه ولري.
  - لږ تر لږه د مالي، اداري او سوداگري، اقتصاد، حقوق، شرعياتو، معلوماتي ټکنالوژۍ په ځانگړو او نورو اړوندو برخو کې ليسانس ولري.
  - د وړو تمويلونو مالي مؤسسې هيڅ يو کارکوونکي په ورته وخت کې نشي کولای په دوو بستونو کې دنده ترسره کړي.
- (10) لومړی درجه خپلوان نه شي کولای په ورته وخت کې په مهمو بستونو او په ځانگړې توگه د عامل پلاوي د غړي په توگه دنده ترسره کړي.
- (11) د عامل پلاوي دندې او مکلفيتونه:
- (10) اقارب درجه يک نيميتوانند همزمان در بست های کلیدی و بخصوص بحيث عضو هيئت عامل ايفای وظیفه نمايند.
- (11) **وظايف و مکلفيت های هيئت عامل:**
- 1- عامل پلاوي خپلې چارې د څار پلاوي تر رهبرۍ او څارنې لاندې پرمخ وړي او د وړو تمويلونو مالي مؤسسې کړنې چې له سوداگريزې ستراتيژۍ، خطر منلو او د څار پلاوي لخوا د منل شوو نورو پاليسيو سره ورته والي ولري، مدیریت کړي.
  - 2- عامل پلاوي کارکوونکو ته د دندو د سپارلو پر وړاندې مسؤل دی او اداري جوړښت دې داسې جوړ کړي چې د وړو تمويلونو په ټوله مؤسسه کې ځواب ورکونه او روڼتيا تامين کړي.
  - 3- عامل پلاوي اړ دی چې د مسؤليتونو د پرمخ وړلو، د څارنې او د مدیریت د کړنو د کیفیت پېژندنې د بهير په تړاو څار پلاوي ته اړين معلومات برابر کړي. په دې برخه کې عامل پلاوي تل بايد څار پلاوي له لاندې مهمو مواردو څخه خبر کړي:
- د سوداگريزې ستراتيژۍ، د خطر/خطر منلو ستراتيژۍ جوړول او ترتيبول.
- 5- اعضای هيئت عامل دارای مشخصات و شایستگی های ذیل باشند:
- حداقل 3 سال تجربه کاری مرتبط.
  - حد اقل لسانس در رشته های مالی، اداره تجارت، اقتصاد، حقوق، شرعيات، ټکنالوژي معلوماتي و يا ساير بخش های مرتبط.
  - هيچ يک از کارمندان مؤسسه تمويلات مالی خرد همزمان نمی توانند در دو بست ايفای وظیفه نمايند.
- (10) اقارب درجه يک نيميتوانند همزمان در بست های کلیدی و بخصوص بحيث عضو هيئت عامل ايفای وظیفه نمايند.
- (11) **وظايف و مکلفيت های هيئت عامل:**
- 1- هيئت عامل امور کاری خویش را تحت رهبری و نظارت هيئت نظار پيشبرده و فعاليت های مؤسسه تمويلات مالی خرد را که با استراتيژي تجاری، خطر پذيری، و ساير پاليسي های منظور شده توسط هيئت نظار همخوانی داشته باشد، مدیریت کند.
  - 2- هيئت عامل در قبال سپردن وظايف به کارمندان مسؤل بوده و ساختار اداری را طوری ايجاد کند که در تمام مؤسسه تمويلات مالی خرد حسابدهی، پایداری و شفافيت را تامين کند.
  - 3- هيئت عامل مکلف است که معلومات لازم در رابطه به روند پيشبرد مسؤليت ها، نظارت هيئت عامل و تشخيص کیفیت اجراءات مدیریت ارشد را به هيئت نظار فراهم سازد. در اين خصوص، هيئت عامل همواره هيئت نظار را بگونه کافی از موارد مهم ذیل با خبر سازد:
- تهیه و ترتيب ستراتيژي تجاری، ستراتيژي خطر/خطر پذيری.

- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د ځانګې د جوړېدو او منحل کولو په برخه کې پرېکړه کول.
  - د مؤسسې کړنې او مالي وضعیت؛
  - د خطر یا د قوانینو د رعایتولو د محدودیتونو زیان (نقص)؛
  - د داخلي کنټرول نیمګړتیاوې؛
  - حقوقي او مقرراتي اندېښنې؛
  - له سرغړونو څخه راپورته شوي موضوعات یا د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د کړنلارې نیمګړتیاوې.
  - (12) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې عامل پلاوی اړ دی چې لاندې موضوعګانې په پام کې ونیسي:
    - 1- د څار پلاوي لخوا د منظور شوې استراتیژۍ او پالیسیو، د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د ورځنیو کارونو تنظیمول او د سوداګریزو چارو رهبري کول او د مالي مؤسسې د کارکونکو د ورځنیو کارونو څارنه؛
    - 2- د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د سوادګریزې استراتیژۍ او پالیسیو چې د څار پلاوي لخوا منظور شوي دي له هغو لارښوونو سره یوځای پلي کول چې د څار پلاوي لخوا صادر او منظور شوي وي. ارشد مدیریت اړ دی چې سوداګریزه استراتیژي، د خطرونو د مدیریت سیستم، د خطرونو اصول، پروسې او د خطرونو مدیریت مالي او غیر مالي کنټرول پلي کړي.
    - 3- د ټولو خطرونو منظمه پېژندنه.
  - (13) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې کولای شي د خطرونو برخه جوړه کړي. دا برخه به خپلو کړنو کې خپلواکه ده او د خپلو کاري کړنو په اړه د څار پلاوي او یا اړوندې کمېټې ته راپور ورکړي.
  - د وړو تمویلونو مالي مؤسسې اړ دی چې خپل سوداګریز خطرونه لږ تر لږه کال کې یو ځل او یا دې د اړتیا په صورت کې وارزوي او له هغې سره سم اجراءات ترسره کړي.
- تصمیم گیری ها در قسمت ایجاد و منحل سازی نمایندگی مؤسسه تمویلات مالی خُرد .
- اجراءات مؤسسه و وضعیت مالی آن.
- نقص محدودیت های خطر یا رعایت از قوانین.
- کاستی های کنترول داخلی.
- نگرانی های حقوقی و مقرراتی.
- موضوعات برخاسته از تخلفات یا نقص طرزالعمل های مؤسسه تمویلات مالی خُرد.
- (12) هیئت عامل مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف اند موضوعات ذیل را در نظر گیرند:
- 1- استراتیژی و پالیسی های منظور شده توسط هیئت نظار، سازماندهی کارها و رهبری کارهای تجاری روزمره مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نظارت از فعالیت های روزمره کارمندان مؤسسه مالی.
- 2- تطبیق استراتیژی تجاری و پالیسی های مؤسسه تمویلات مالی خُرد که توسط هیئت نظار منظور شده است. توأم با هدایت که توسط هیئت نظار صادر شده، مدیریت ارشد مکلف است استراتیژی تجاری، سیستم مدیریت خطرات، اصول خطرات، پروسه های و کنترول مدیریت خطرات مالی و غیر مالی را تطبیق نماید.
- 3- شناسایی و تشخیص منظم تمامی خطرات.
- (13) مؤسسه تمویلات مالی خُرد میتواند بخش خطرات را ایجاد نماید. این بخش در عملکرد خویش مستقل می باشد و از اجراءات کاری خویش به هیئت نظار و یا کمیته مربوطه گزارش ارائه نماید.
- مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است خطرات تجاری خویش را حداقل یکبار و یا حسب ضرورت ارزیابی

نمایند و مطابق آن اجراءات نماید.
(14) در بست های هیئت نظار و هیئت
عامل برای کدر های افغان اولویت داده
میشود.

(15) ساختار تشکیلاتی تمویلات مالی خُرد در
بانکها:

1- بانکها میتوانند تمویلات مالی خُرد را از
طریق دريچه (بخش جداگانه) تحت
ساختار موجود بانک فراهم نمایند. برای
پیش بُرد فعالیت های عملیاتی؛ مدیران
بخش و کارکنان را حسب ضرورت از
منابع داخلی و بیرونی توظيف و
استخدام نموده میتوانند.

2- هیئت نظار، هیئت عامل، مسئول
رعایت و پیروی از قوانین، مسئول
خطرات، بررسی داخلی و خارجی و سایر
بخش های مرتبط در قبال چگونگی
فعالیت تمویلات مالی خُرد به سهم
خویش مکلف می باشند.

3- دريچه (بخش جداگانه) تمویلات مالی
خُرد در بانک ها نمیتوانند امانات
مشتریان را دریافت نمایند.

4- دريچه تمویلات مالی خُرد بانکها، در
عرضه اعطاء تمویلات مالی خُرد حسب
این مقرره فعالیت نماید.

بررس داخلی و خارجی ماده بیستم:

(1) ساختار بررس داخلی: مؤسسه
تمویلات مالی خُرد مکلف است ساختار
بررس داخلی مطابق معیارات لازم طور
مستقل داشته باشد.

(2) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف
است بررسی دوره ای داخلی خود را
بطور همه جانبه در خصوص تطبیق
قوانین، مقررات و دستاير مربوط د
افغانستان بانک انجام دهد.

(3) بررس داخلی در عملکرد خود مستقل
می باشد و مکلف است از اجراءات کاری

(14) د څار پلاوي او عامل پلاوي په بستونو کې
افغانانو ته لومړيتوب ورکول کېږي.

(15) په بانکونو کې د وړو تمویلونو مالي
تشکیلاتي جوړښت:

1- بانکونه کولای شي د وړو تمویلونو مالي برخه
د بانک د شته جوړښت څخه برابر کړي، خو
د عملیاتي کړنو د پرمخ بیولو لپاره د اړتیا په
صورت کې د برخو مدیران او کارکوونکي له
داخلي او بهرنیو سرچینې څخه توظيف او
وگماري.

2- د څار پلاوي، عامل پلاوي، د قوانینو د
رعایتولو مسئول، د خطرونو مسئول او نورې
برخې اړې دي چې د وړو تمویلونو مالي برخي
د کړنو د څرنګوالي پر وړاندې په خپل وار
کړنې ترسره کړي.

3- د بانکونو د وړو تمویلونو مالي برخه نشي
کولای چې د مشتریانو څخه امانات ترلاسه
کړي.

4- د بانکونو د وړو تمویلونو مالي برخه د وړو
تمویلونو د ورکړې په برخه کې د دې مقرري
پر بنسټ کړنې ترسره کړي.

داخلي او بهرني پلټنه شلمه ماده:

(1) د داخلي پلټنې جوړښت: د وړو تمویلونو مالي
مؤسسه اړ ده چې له اړینو معیارونو سره سم
په خپلواکه توګه د داخلي پلټنې جوړښت
ولري.

(2) د وړو مالي تمویلونو مؤسسه اړ ده چې خپله
دوره ایزه داخلي پلټنه په هر اړخیز ډول په
ځانګړې توګه د قوانینو، مقررو او د
افغانستان بانک د اړوندو دستورونو په پلي
کولو سره ترسره کړي.

(3) داخلي پلټونکي په خپلو کړنو کې خپلواکه دي او اړ دي چې د خپلو کاري کړنو په اړه د څار پلاوي ته راپور ورکړي.

(4) د وړو مالي تمویلونو مؤسسه اړ ده چې د څار پلاوي له منظوري څخه وروسته د داخلي پلټنې راپور له دې مقرري سره سم په ټاکل شوي وخت کې د افغانستان بانک ته واستوي.

(5) بهرنۍ پلټنه باید د یو معتبره شرکت لخوا ترسره کړي

خویش به هیئت نظار گزارش ارائه نماید.

(4) مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است گزارش بررسی داخلی را بعد از منظوری هیئت نظار، در معیاد تعیین شده طبق این مقرر به د افغانستان بانک ارسال نماید.

(5) بررسی خارجی توسط یک شرکت معتبر مشهور صورت گیرد.

د قوانینو او مقررو د رعایتولو امر د

مقررېدو شرایط

یویشتمه ماده:

(1) د قوانینو او مقررو د رعایتولو امر باید لږ تر لږه لاندې شرایط ولري:

1- په اقتصاد، اداره او سوداګرۍ، محاسبې یا حقوقو کې لیسانس؛

2- په اړونده برخه کې ۳ کلنه کاري تجربه؛

3- د اړوندو قوانینو او مقررو په اړه بشپړ پوهاوی ولري؛

4- هغه اشخاص چې د پورته شرایطو سرپرته، د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې نړیوالې AML/CFT تصدیق پانې لرونکي وي لمړتوب ورکول کيږي.

(2) د قوانینو او مقررو د رعایتولو د امر دندې او مسؤلیتونه د پیسو وینځلو او ترهګرۍ د تمویل پر وړاندې د مسؤلیتونو او مخه نیونکو اقداماتو په مقررېدو کې ځانګړې شوي دي.

شرایط تقرر آمر رعایت و پیروي از

قوانین و مقررات

ماده بیست یکم:

(1) آمر رعایت و پیروي از قوانین و مقررات حد اقل دارای شرایط ذیل می باشد:

1- لیسانس اقتصاد، اداره تجارت، محاسبه یا حقوق.

2- سه سال تجربه کاری مرتبط.

3- از قوانین و مقررات مربوطه آگاهی کامل داشته باشد.

4- به اشخاص که برعلاوه شرایط فوق، دارای تصدیق نامه بین المللی در رابطه به AML/CFT باشد اولویت داده میشود.

(2) وظایف و مسئولیت های آمر رعایت و پیروي از قوانین و مقررات در مقررېدو مسؤلیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پول شوي و تمویل تروریزم مشخص گردیده است.

محرمیت اطلاعات

ماده بیست و دوم:

(1) تمام کارمندان مؤسسه مالی مکلف به رعایت اصل رازداری و حفظ محرمیت می باشند.

د معلوماتو محرمیت

دو ویشتمه ماده:

(1) د مالي مؤسسې ټول کارکوونکي اړ دي چې د راز او محرمیت ساتلو د اصل رعایتولو په پام کې ونیسي؛

(2) کارکنان نمی‌توانند از اطلاعات مؤسسه مالی به نفع شخصی خویش استفاده نمایند.

(3) معلومات و اطلاعات مؤسسه تمویلات مالی خرد می‌تواند غرض اجراءات رسمی با افراد ذیل شریک گردد:

- 1- کارمندان و نمایندگان د افغانستان بانک شامل بررسان، ناظران، متولیان و تیم تصفیه.
- 2- به اساس حکم محکمه ذیصلاح با سایر ادارات دولتی و غیر دولتی.

فعالیت های مجاز ماده بیست و سوم:

(1) مؤسسات تمویلات مالی خرد میتواند حد اقل خدمات آتی را به هدف فعالیت های تولیدی/خدماتی مطابق رهنمود های محصولات اسلامی به مشتریان فراهم سازند.

محصولات (شیوه تمویلات مالی) اسلامی			
بیمه	قرضه	مبنی بر فروش	مشارکتی
تکافل	قرض الحسن	مراجعه اجاره منتهیه بالتملیک سلم استصناع وکاله	- مضاربه - مشارکه

فعالیت های ممنوعه ماده بیست و چهارم:

مؤسسه تمویلات مالی خرد نمی‌تواند به فعالیت های ذیل مبادرت ورزند:

- 1- حواله یا انتقال پول.
- 2- تبادل اسعار.
- 3- ارایه خدمات پول الکترونیکی و تادیاتی.
- 4- اخذ سپرده مشتریان.
- 5- صدور تضمینات بانکی.
- 6- اعطای تمویلات به شرکت های بزرگ.

(2) کارکوونکی نشی کولای د مالی مؤسسې معلومات د خان په گټه وکاروي؛

(3) د ورو تمویلونو مالی مؤسسې معلومات او اطلاعات کېدای شي د رسمي کړنو په موخه له لاندې اشخاصو سره شریک شي:

- 1- د افغانستان بانک له کارکوونکو او استازو سره چې پلټوونکي، خارونکي، متولیان، د تصفیې تیم او کارپوهانو رانغاړي؛
- 2- د واک لرونکې محکمې د حکم پر بنسټ له نورو دولتي او غیر دولتي ادارو سره.

مجازي کړنې درویشتمه ماده:

(1) د ورو تمویلونو مالی مؤسسې کولای شي چې لږ تر لږه لاندې خدمات د تولیدی/خدماتی کړنو په هدف د اسلامي محصولاتو د لارښوونو مطابق خپلو پېرېدونکو ته وړاندې کړي.

د اسلامي مالی ملاتړ (تمویل) محصولات			
بیمه	قرضه	د خرڅلاو پر بنسټ	مشارکتی
تکافل	قرض الحسن نه	مراجعه اجاره منتهیه بالتملیک سلم استصناع وکاله	مضاربه مشارکه

منع شوي کړنې څلور ویشتمه ماده:

د ورو تمویلونو مالی مؤسسه نشي کولای لاندې کړنې ترسره کړي:

- 1- حواله یا د پیسو لېږد؛
- 2- د اسعارو تبادلې؛
- 3- د برېښنايي او اداینیزو خدمتونو وړاندې کول؛
- 4- د پېرودونکو د امانتونو اخیستل؛
- 5- د بانکي تضمینونو صادروول؛
- 6- سترو شرکتونو ته د تمویلونو وړاندې کول؛

7- نور هغه خدمتونه او محصولات چې د ورو تمویلونو مالي مؤسسې د کړنو په ماهیت کې نه شاملېږي.

پنځم څپرکی

د تمویلونو او معاملو شرایط

د تمویلونو د ورکولو شرایط

پنځه ویشتمه ماده:

- (1) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې نه شي کولای چې 1,000,000 (یو میلیونه) افغانیو څخه ډېر مبلغ خپلو پیرودونکو ته ورکړي؛
- (2) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړ دي چې د پیرودونکي د بیا ادایني ظرفیت او وړتیا وڅېړي او له هغې سره سم د خپلې داخلي پالیسۍ په پام کې نیولو سره اجراءات ترسره کړي؛
- (3) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړ ده چې د تمویلونو د ورکولو پر مهال د پیرودونکو د پېژندنو موارد د پیسو وینځلو او له جرمونو څخه د ترلاسه شوو عوایدو د قانون او د پیسو وینځلو او ترهه کړی د تمویل پر وړاندې د مسؤلیتونو او مخه نیونکو اقداماتو مقرر په پام کې ونیسي.
- (4) هغو اشخاصو ته چې واړه مالي تمویلونه ورکول کېږي، د برېښنایي پېژند پانې لرونکي وي.
- (5) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې نه شي کولای، هغه پورې ته چې له ورته مؤسسې او یا د تمویل له نورو موسسو څخه یې تمویل ترلاسه کړی وي، د مخکیني تمویل تر تصفیې پورې، نوی تمویل وړاندې کړي؛
- (6) په دویمه کټګورۍ کې ټولیزه تمویلونه د تمویل له ټوکړۍ (پورټفولیو) څخه ۴۰ سلنه زیات نه شي؛
- (7) د افغانستان بانک کولای شي، د مالي خدمتونو د پراختیا او ورو مالي تمویلونو ته د

7- سایر خدمات و محصولات که در ماهیت فعالیت مؤسسه تمویلات مالی خرد شامل نمی گردد.

فصل پنجم

شرایط تمویلات و معاملات

شرایط اعطای تمویلات

ماده بیست و پنجم:

- (1) هیچ مؤسسه تمویلات مالی خرد نمی تواند بیشتر از 1,000,000 (یک میلیون) افغانی را به مشتریان خویش اعطاء نماید.
- (2) مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است ظرفیت و توانایی باز پرداخت مشتری را بررسی نموده و مطابق آن با در نظر داشت پالیسی داخلی خویش اجراءات نمایند.
- (3) مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است حین اعطاء تمویلات، موارد شناخت مشتریان را طبق قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و مقرر مسئولیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پول شویی و تمویل تروریزم در نظر گیرد.
- (4) برای اشخاصیکه تمویل مالی خرد اعطا میگردد، دارای تذکره الکترونیکی باشد.
- (5) مؤسسات تمویلات خرد نمیتوانند به مقروض که از عین مؤسسه و یا از سایر مؤسسات تمویل دریافت نموده باشد، الی تصفیه تمویل قبلی، تمویل جدید اعطا نمایند.
- (6) مجموع تمویلات کتگوری دوم نباید بیشتر از 40% از سبد تمویل (پورټفولیو) گردد.
- (7) د افغانستان بانک میتواند، شرایط و تخصیص سهمیه تمویلات را

عامه لاسرسي په موخه د تمويلونو د سهميې شرايط او تخصيص له اړتيا سره سم د متحدالمالونو له لارې په متفاوته ډول وضع كړي.

توسعه خدمات مالي و دسترسي عامه به تمويلات مالي خُرد حسب لزوم، ذريعه متحدالمال ها طور متفاوت وضع نمايد.

(8) د وړو تمويلونو مالي موسسو معاملي (تمويل) په افغاني پولي واحد وركول شي؛

(8) معاملات (تمويل) مؤسسات تمويلات مالي خُرد به واحد پول افغاني اعطاء گردد.

(9) د دې مادې فقرې د بانكونو د وړو مالي تمويلونو په برخه كې هم د بلي كېدو وړ دي.

(9) فقره های این ماده در قسمت تمويلات مالي خُرد بانک ها نیز قابل تطبيق می باشد.

د تمويل وركونې محدوديت

شپروشمته ماده:

(1) د وړو تمويلونو مالي مؤسسي نثي كولاې چې لاندې اشخاصو ته تمويل وركړي:

(1) مؤسسه تمويلات مالي خُرد نمی تواند به اشخاص ذیل تمويل پرداخت كند:

1- ونډه لرونكو، د څار پلاوي غړو او د عامل پلاوي غړو ته؛

1- به سهامداران، اعضای هیئت نظارو اعضای هیئت عامل.

2- د ونډه لرونكو، د څار پلاوي او عامل پلاوي نژدې خپلوانو ته؛

2- به اقارب نزدیک سهامداران، اعضای هیئت نظارو هیئت عامل.

3- هغه اشخاصو ته چې د بندیزونو په لستونو كې شتون ولري.

3- به اشخاص و افراد كه در لست های تعزیرات موجود می باشند.

(2) مالي مؤسسي هغه اشخاصو ته چې د مخكيني تمويل ذمت يې په صعب الحصول كتكورۍ كې راځي، نوی تمويل اجراء نكړي؛ خو دا چې خپل ټول مخكيني تمويل اداء كړي.

(2) مؤسسه مالی نباید به اشخاص كه تمويل ذمت آنها در كتكورۍ صعب الحصول قراردارد، تمويل جديد اجرا كند؛ مگر اينكه تمام تمويل قبلي خویش را پرداخت كنند.

د تمويلونو د ډلبندۍ څرنگوالی

اوه ويشتمه ماده:

(1) د وړو تمويلونو مالي مؤسسي اړی دي چې د هر تمويل تېرو شوو ورځو كره سوابق وساتي او بياكتنه يې وكړي.

(1) مؤسسه تمويلات مالي خُرد مكلف است سوابق دقيق تعداد روزهای موعد گذشته هر تمويل را حفظ و بررسی نماید.

(2) د تمويلونو ډلبندۍ په موخه، د وړو تمويلونو مالي مؤسسه دې له دې مقرري سره سم د افغانستان بانک متحد المالونه او د مالي مؤسسي داخلي پالیسي په منظم ډول وپلي.

(2) به منظور صنف بندي تمويلات، مؤسسه تمويلات مالي خُرد طبق این مقرره، متحدالمال های د افغانستان بانک و پالیسي های داخلی مؤسسه مالی به طور منظم بررسی صورت گیرد.

(3) هر کله چې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې یو تمویل اخیستونکي شخص یا ګروپ ته له یو څخه زیات تمویل ورکړي او یو له ورکړل شوو تمویلونو څخه صعب الحصول شي. په دې صورت کې د وړو مالي تمویلونو مؤسسه اړ ده چې هغه شخص یا اړونده تمویل اخیستونکي ګروپ ته ټول ورکړل شوي تمویلونو د بیا ځلي ډلبندي په موخه وپلټي.

(4) د تمویلونو ټوکړی د پلټنې پر مهال د وړو تمویلونو مالي مؤسسې اړ ده چې هر تمویل د هغه د اعتباري خطر پر بنسټ په اړونده کتګوری کې راوړي.

(3) هرگاه یک مؤسسه مالی بیشتر از یک تمویل به یک شخص یا گروه تمویل گیرندگان مرتبط اعطا کند و یکی از تمویلات اعطا شده صعب الحصول گردد. درینصورت، مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است تمام تمویلات اعطا شده به آن شخص یا گروه تمویل گیرندگان مرتبط را به منظور صنف-بندی مجدد بررسی کند.

(4) هنگام بررسی سبد تمویلات، مؤسسه تمویلات مالی خرد مکلف است هر تمویل را بر اساس خطر اعتباری آن در صنف مربوط قرار دهد.

د تمویلونو ډلبندي

اته ویشتمه ماده:

د وړو تمویلونو مالي مؤسسې اړی دي چې د اعتباري خطرونو درجه بندي لپاره یو داخلي سیستم جوړ کړي، خو د تمویلونو د خطرونو بېلابېلې کچې ښکاره کړي او هغه په لاندې ډول په پنځو برخو کې ډلبندي کړي:

1- معیاري ډله؛

2- تر څار لاندې ډله؛

3- تر معیار لاندې ډله؛

4- شکمنه ډله؛

5- د زیان ډله.

صنف بندي تمویلات

ماده بیست و هشتم:

مؤسسه مالی تمویلات مالی خرد مکلف است یک سیستم داخلی درجه بندي خطرات اعتباری را ایجاد کند تا سطوح مختلف خطرات تمویلات را نشان داده و آنرا قرار ذیل در پنج کتګوری صنف بندي نمایند:

1- صنف معیاری.

2- صنف تحت النظر.

3- صنف تحت المعیار.

4- صنف مشکوک. و

5- صنف ضرر.

بیا رغول شوي تمویلونه

نه ویشتمه ماده:

(1) صعب الحصول تمویل له بیا رغېدو وروسته تر معیار لاندې ډلي کې راځي او یا په هماغه پخواني ډله کې چې د بیاځلي مذاکرې څخه مخکې یې پکښې شتون درلود، پر خپل ځای پاتې شي.

(2) د هغه تمویل ډلبندي چې د یو یا څو شرطونو د اصلاح لپاره بیا رغول شوي وي، ښه والي ومومي. خو په دې شرط چې د تمویل اصل او ګټه یې له نوي قرار داد سره سم د څلورو

تمویلات بازسازی شده

ماده بیست و نهم:

(1) تمویل صعب الحصول پس از بازسازی در صنف تحت المعیار قرار گیرد و یا در همان صنفی که قبل از مذاکره مجدد قرار داشت، باقی بماند.

(2) صنف بندي تمویل که جهت اصلاح یک یا چند شرط آن بازسازی شده باشد، بهبود یابد. اما به شرط اینکه اصل و مفاد تمویل طبق قرارداد جدید برای چهار قسط متوالی یا چهار ماه

پرلپسې قسطونو يا څلور پرلپسې هر يو يې چې لوی وي، اداء كړل شي.

(3) د دې مادې د ۲ فقرې د شرايطو د ترلاسه كېدو په صورت كې، بيا رغول شوی تمويل نه شي كولاې چې له تحت النظر ډلي (كتكوري) څخه لوړ واقع شي. خو دا چې د تمويل د اصل او گټې اداينه د څلورو نورو پرلپسې قسطونو لپاره يا د څلورو نورو پرلپسې مياشتو لپاره هر يو يې چې لوی وي، ترسره شي.

د زيان د جبرانولو لړ تر لره شرايط

ديرشمه ماده:

(1) د پلي كېدو وړ زيانونو جبرانول به لاندې ډول دي:

د زيان درجه	نمره سرې موده	د زيان كټگوري
3 سلنه	1-30 ورځې	معياري
5 سلنه	31-60 ورځې	تر څار لاندې (تحت النظر)
25 سلنه	61-180 ورځې	تر معيار لاندې
50 سلنه	180-365 ورځې	شكمن
100 سلنه	له يو كال څخه زيات	زيان

(2) كه چېرې معتبر معلومات وښيي چې تمويل ته اوبستونكي زيان د دې مادې (۱) فقرې په جدول كې له مشخص شوي مقدار څخه زيات وي، د افغانستان بانک كولاې شي چې د وړو تمويلونو مالي مؤسسې څخه وغواړي خو د زيان د جبران كولو موضوع له مرسته كوونكو مرجعې سره يو ځای وڅېړي.

متوالی هر کدام که بزرگتر باشد، پرداخت گردد.

(3) در صورت برآورده شدن شرایط فقره (2) این ماده، تمويل بازسازی شده نمی-تواند بالاتر از صنف تحت النظر قرار گیرد. مگر اینکه پرداخت اصل و مفاد تمويل برای چهار قسط متوالی دیگر یا چهار ماه متوالی دیگر هر کدام که بزرگتر باشد، انجام شود.

شرايط حد اقل جبران خساره

ماده سي ام:

(1) جبران خساره های قابل تطبيق قرار ذيل اند:

درجه خساره	موعده گذشته	صنف
1 فيصد	1-30 روز	معياری
5 فيصد	31-60 روز	تحت النظر
25 فيصد	61-180 روز	تحت المعيار
50 فيصد	180-365 روز	مشكوك
100 فيصد	بيشتر از يك سال	ضرر

(2) هرگاه اطلاعات معتبر نشان دهد که ضرر متوجه تمويل احتمالاً بيشتر از مقدار مشخص شده در جدول فقره (1) این ماده می باشد، د افغانستان بانک می تواند از مؤسسه تمويلات مالی خرد بخواهد تا موضوع جبران خساره را با مرجع کمک کننده در جریان قرار دهد.

(3) صعب الحصول تمويل به نا سجول شوي (non-accrual) ډول تر لاس لاندې ونيول شي او د هغه نا ترلاسه شوې گټه د عوايدو په توگه محاسبه نه شي، خو د ځنډېدلو شتمنيو په حساب کې ښکاره کېږي.

(3) تمويل صعب الحصول به طور غير سنجشي (non-accrual) قرار داده شود و مفاد حصول نشده آن به عنوان درآمد محاسبه نگردد اما در حساب درآمدهای معوق نشان داده می‌شود.

د تمویلونو لمنځه وړل (حذفول)

يو دېرشمه ماده:

(1) هغه تمويل چې د ترلاسه کېدو وړ نه وي او دوام يې هم د ترلاسه کېدو وړ تمويل په توگه تضمين شوی نه وي، له منځه یورل شي.

(2) هر تمويل يا د هغې د يوې برخې تمويل چې د زيان په کتگورۍ کې يې يو کال موده تيره شوې وي، له منځه یورل شي.

(3) د تمويل لمنځه وړل دې د زيان د جبران مشخص ټاکلو پر وړاندې ترسره شي. که چېرې د تمويل اندازه چې د لمنځه وړلو وړ وي د زيان د جبران مبلغ څخه ډېره ټاکل شوې وي، د زيان اضافي جبران د کمېنت پوره کولو په موخه دې د عايد حساب د کسر له لارې يا عمومي زيان د جبران له حساب څخه د لېږد لارې رامنځته شي.

(4) هغه تمويل چې له حذفولو وروسته ترلاسه کېږي، په مالي دوره کې د عايد په توگه چې بيا اداينه يې ترسره کېږي، ثبت شي.

حذف تمويلات

ماده سي يکم:

(1) تمويل که قابل حصول نبوده و ادامه آن به عنوان تمويل قابل حصول نیز تضمين نشده باشد، حذف شود.

(2) هر تمويل يا بخشی از آن که مدت یک سال از قرار گرفتن آن در صنف خساره گذشته باشد، حذف شود.

(3) حذف تمويل در برابر تعيين جبران خساره مشخص صورت گيرد. هرگاه مبلغ تمويل قابل حذف بیشتر از مبلغ جبران خساره تعيين شده باشد، جبران خساره اضافي جهت پوشش کمبودی ايجاد شود.

(4) تمويل که بعد از حذف حصول می گردد، به عنوان در آمد در دوره مالی که باز پرداخت آن اتفاق می افتد، ثبت شود.

د وړو تمویلونو تضمینونه

دو دېرشمه ماده:

(1) د لومړۍ کتگورۍ تمويل تضمين 5 زرو څخه تر پینځه لاک افغانی پورې) لږ تر لږه باید له دوو مناسبو او وړ اشخاصو څخه دوه ضمانت لیکونه چې برېښنايي پېژند پانډه ولري، د بورورې (مقروض) په تړاو اخیستل کېږي. د لومړۍ کتگورۍ په تمويل کې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د منقول او غیر منقول تضمین په ترلاسه کولو اړ نه دي. که چېرې دوو اشخاصو تضمین چمتو نشي کولی

تضمینات تمويل خرد

ماده سي و دوم:

(1) تضمين بر تمويل کتگورۍ اول (5 هزار و یک الی پنجصد هزار افغانی) حد اقل شامل دو ضمانت خط از دو شخص شایسته و مناسب که دارای تذکره الکترونیکی باشند، در مورد مدیون (مقروض) را دربرگیرد. مؤسسات تمويلات مالی خرد در تمويل کتگورۍ اول مکلف به اخذ تضمین منقول و غیر منقول نمی باشند. در صورت عدم فراهم ساختن دو ضمانت خط از اشخاص، میتوانند حسب پالیسی

نو خپل داخلي پالیسي مطابق کولی شي چې
منقول يا غير منقول تضمین ترلاسه کړي

داخلي تضمین منقول و غیر منقول را
اخذ نمایند.

(2) د دوهمې کټگورۍ تضمین (پنځه سوه زره او
يو تریو میلیونه افغانیو) پورې چې له درېو وړ
او مناسبو اشخاصو څخه چې د برېښنايي
پېژند پانې لرونکي وي، د درېو ضمانت لیکونو
ترلاسه کول او يا د غیر منقولې شتمنۍ
تضمین چې د عرفي يا شرعي سند لرونکي وي،
اخیستل کېږي.

(2) تضمین بر تمویل کټگورۍ دوم (5 صد
هزار و یک الی یک میلیون افغانی) شامل
اخذ سه ضمانت خط از اشخاص
شایسته و مناسب که دارای تذکره
الکترونیکی باشد و یا تضمین دارای غیر
منقول که دارای سند عرفی یا شرعی
باشد، می گردد.

(3) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې کولای شي د
خپلو تضمیناتو پالیسي د محتاطانه شرایطو
په رعایتولو سره او د سکتور د وضعیت او
اتکل شوو خطرونو په پام کې نیولو سره وضع
کړي. دا شرایط باید د مالي خدمتونو د
پراختیا په لار کې د ننګونې د رامنځته کېدو او
خند لامل نه شي.

(3) مؤسسات تمویلات مالی خُرد میتوانند
پالیسي تضمینات خویش را با رعایت
شرایط محتاطانه و با در نظر داشت
حالت سکتور و خطرات پیش بینی
شده، وضع نمایند. این شرایط نباید
سبب ایجاد چالش و یا مانع توسعه
خدمات مالی گردد.

(4) د تمویلونو (پورونو) تضمینونه باید په
منظمه توګه د اړوندې مؤسسې لخوا د
داخلي پالیسيو په پام کې نیولو سره وپتل شي
او د پلټنې جزئیات د تمویلونو د سندونو په
دوسیه کې ځای پر ځای شي.

(4) تضمین تمویلات (قروض) بطور منظم
توسط مؤسسه مربوطه،
بادر نظر داشت پالیسي های داخلی
بررسی گردیده و جزئیات بررسی در
دوسیه اسناد تمویلات جایجا گردد.

(5) تضمین کوونکي نه شي کولای چې په ورته
وخت کې د ورو تمویلونو په یو یا څو مؤسسو
کې له یو پوروري څخه زیات تضمین کړي د
ورو پورونو مؤسسې نه شي کولای چې د هغه
شخص تضمین چې په ورته وخت کې یې په
بله مؤسسه کې د حقیقي یا حمکي شخص
تضمین کړی وي، ومني.

(5) یک شخص نمیتواند بیشتر از یک
مقروض را در یک یا چند مؤسسه مالی
خُرد، تضمین نماید؛ مؤسسات
تمویلات مالی خُرد نمیتوانند شخص
تضمین کننده را که همزمان در
مؤسسه تمویلات مالی خُرد دیگر
تضمین شخص حُکمى و یا حقیقی شده
باشد، مورد قبول قرار بدهند.

(6) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړي دي خو د
تضمین کوونکي د مخکني تضمین په تړاو د
عامه اعتبارونو لوی ددی مقرری ۳۲ مادی
پر بنسټ ډاډ ترلاسه کړي.

(6) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند
تا قبل از پذیرش تضمین، مشخصات
مرهونه و یا شخص تضمین کننده را در
سیستم ثبت اعتبارات عامه مورد
جستجو قرار داده و با توجه به ماده سی
و دوم حصول اطمینان نماید.
مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف به
رعایت شرایط ذیل نیز می باشند:

د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړي دي چې لاندې
شرایط هم په پام کې ونیسي:

1- د ورو تمویلونو مالي مؤسسې د تمویل (پور)
له صادرېدو مخکې اړي دي خو د پور

1- د ورو تمویلونو مالي مؤسسې د تمویل (پور)
له صادرېدو مخکې اړي دي خو د پور

- اخيستونكي شخص د فعاليت طريقه (نحوه) په كره ډول له ټاكل شوو معيارونو او د دې مقررې په پام كې نيولو سره وپلټي او د تمويل (پور) مبلغ وټاكي.
- 2- د تمويل/پور د وركولو پر مهال د تمويل په سند يا تړون كې د تضمين ځانگړتياوې ځاى پر ځاى شي.
- 3- د تمويل/پور د مودې په ټاكلو كې د تضمين كټور عمر په پام كې ونيول شي او د تمويل موده بايد د تضمين له كټور عمر څخه زياته نه شي.
- 4- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې بايد د تضمينونو د سندونو له معتبر والي څخه ډاډ ترلاسه كړي.
- 5- د وړو تمويلونو مالي مؤسسې اړ دي چې د ټولو معاملو د ساتلو او ترسره كولو په موخه لږ تر لږه په سوداگريزو بانكونو كې دوه بانكي حسابونه ولري.
- فعاليت شخص قرضه گيرنده را طور دقيق با درنظرداشت معيار هاى تعيين شده و اين مقررہ بررسى نموده و مبلغ تمويل (قرضه) را تعيين نمايند.
- 2- حين اعطای تمويل / قرضه، مشخصات تضمين در سند تمويل يا قرارداد گنجاننده شود.
- 3- در تعيين معياد تمويل / قرضه، عمر مفيد تضمين در نظر گرفته شده و مدت تمويل نبايد از عمر مفيد تضمين بيشتر باشد.
- 4- مؤسسات تمويلات مالی خرد از معتبر بوده اسناد تضمينات حصول اطمينان نمايند.
- 5- مؤسسات تمويلات مالی خرد مکلف اند که غرض نگهدارى و انجام معاملات پولی، حد اقل دو حساب بانکی در بانک هاى تجارتي کشور داشته باشند.

د منلو وړ تضمينونه

درې دېرشمه ماده:

- (1) د منلو وړ منقول تضمينونه په لاندې ډول دي:
- 1- گاني (زيورات): سره زر، سپين زر او نور قيمتي توکي چې د کارونې وړ او د پلور بازار ولري. دا ډول تضمين له يو سوداگريز بانک سره د اسنادو په بڼه ساتل کېږي او د تمويل (پور) له تصفيې سره سم بېرته پوروي ته وړکول کېږي.
- 2- نقلیه وسایط: د تمويل د ورکړې لپاره د نقلیه وسيلې اصلي سند، د معاملاتو د لارښوونې له تضمين ليک سره يو ځای بايد ترلاسه شي.
- (2) د شخص لخوا ضمانت: هغه سند دې چې د وړ او مناسب (حقيقي او حکمي) شخص لخوا د تمويل (پور) د قسطونو د ورکړې په موخه صادر شوی وي.
- (3) د منلو وړ غير منقول تضمينونه په لاندې ډول دي:
- (1) تضمين هاى منقول قابل پذيرش قرار آتی می باشد:
- 1- زيورات: طلا، نقره و ساير اشياى قيمتى که قابل استفاده و داراى بازار فروش باشند. اين گونه تضمين نزدیکی از بانک هاى تجارتي به رويت اسناد نگهدارى گردیده و با تصفيه تمويل (قروض) حسب قرارداد، دوباره به مقروض برگردانده شود.
- 2- وسایط نقلیه: اصل سند وسيله نقلیه همراه با تضمين خط از یک رهنمای معاملات جهت اعطاء تمويل، اخذ گردد.
- (2) ضمانت خط: سندی است که توسط شخص (حقيقي و حکمی) شایسته و مناسب بمنظور پرداخت اقساط تمويل (قرضه) صادر گردیده باشد.
- (3) تضمين هاى غير منقول قابل پذيرش قرار آتی میباشد:

- 1- هغه ځمکه چې د شرعي يا عرفي ملکيت سند ولري. هغه ځمکې چې د کارونې وړ نه دي (بې ارزښته او د پلور وړ نه وي) او يا د سيلاب له خطر سره مخ وي، نه شاملېږي.
- 2- استوګنځي او سوداګريزې ودانۍ (استوګنځي کورونه) چې شرعي او يا عرفي سند ولري.
- 3- هتي/مارکيت چې شرعي او يا عرفي سند ولري.
- 4- کار خونه، باغ، فارم او نوري هغه ساحې چې سندونه يې معتبر وي او لږ تر لږه وکولای شي د تضمين ځواب ورکونکي وي.
- 5- د تضمينونو نور اقسام چې د تمويل د زيان جبران کوونکي وي، کولای شي د مؤسسې په داخلي پالیسۍ کې پيش بيني شي.
- 1- زمين که داراي سند ملکيت شرعي يا عرفي باشد. زمين های که قابل استفاده نيسند (بدون ارزش و يا قابل فروش نباشد) و يا در معرض سيلاب قرار دارند، شامل نمی گردد.
- 2- ساختمان های مسکونی (خانه های مسکونی) و تجارتي داراي سند شرعی و يا عرفي باشند.
- 3- دکان/مارکيت که داراي سند شرعی و يا عرفي باشد.
- 4- کارخانه، باغ، فارم و ساير محلات که اسناد آن معتبر بوده و حد اقل بتواند جوابگوی تضمين باشد.
- 5- ساير تضمينات که قابل جبران خساره تمويل باشد، ميتواند در پالیسی داخلی مؤسسه پيش بينی گردد.

تصرف مجدد دارايی ها

ماده سی و چهارم:

(1) زمانیکه مؤسسه تمويل مالی خرد یک دارايی را در بدل عدم باز پرداخت تمويل، تحت تصرف مجدد خویش قرار میدهد، ارزش دفتری تمويل باقی مانده و يا ارزش خالص قابل تحقق دارايی تحت تضمين در نظر گرفته شود.

(2) هرگاه ارزش خالص قابل تحقق دارايی کمتر از قسمت پرداخت نشده تمويل در حسابات مؤسسه مالی باشد، تفاوت آن از طريق تعيين جبران خساره برای تمويلات بد و مشکوک، در نظر گرفته شود.

مسئولیت های مؤسسه تمويلات

مالی خرد در امر مبارزه با پول شویی

و تمويل تروريزم

ماده سی و پنجم:

مؤسسه تمويلات مالی خرد مکلف اند فعالیت های خویش را در امر مبارزه با پول شویی و تمويل تروريزم با در نظر داشت قانون

د شتمنیو بیاځلي ترلاسه کول (تصرف)

څلور دېرشمه ماده:

(1) کله چې د وړو مالي تمويلونو مؤسسه يوه شتمنی د تمويل د بېرته نه ادایې په بدل کې په خپل تصرف کې راوړي، نو د پاتې شوي تمويل کتاي ارزښت يا د تضمين لاندې شتمنی د ترلاسه کېدو وړ خالص ارزښت باند په پام کې ونيول شي.

(2) که چېرې د شتمنی د ترلاسه کېدو وړ خالص ارزښت د مالي مؤسسې په حسابونو کې د نه اداء کړل شوي تمويل له برخې څخه کم وي، د هغه توپیر دې د بدو او شکمنو تمويلونو د زيان (جبران) ټاکلو لپاره په پام کې ونيول شي.

د پیسو وینځلو او ترهگری د تمويل پر

وړاندې د مبارزې په برخه کې د وړو

تمويلونو مالي مؤسسې مسئولیتونه

پنځه دېرشمه ماده:

د وړو تمويلونو مالي مؤسسه اړ ده چې د پیسو وینځلو او ترهگری د تمويل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې خپلې کړنې د پیسو وینځلو او له

جرمونو څخه د ترلاسه شوو عوایدو د مخنیوي قانون او د پیسو وینځلو او ترهگری د تمویل پر وړاندې د مسؤلیتونو او مخه نیوونکو اقداماتو د مقررې په پام کې نیولو سره تنظیم کړي.

جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و مقررہ مسئولیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پولشویی و تمویل تروریزم تنظیم نمایند.

شپږم څپرکی

د وړو تمویلونو مالي مؤسسو تمویلوونکي او اسانه کوونکي (تسهیلونکي) ادارې

فصل ششم

نهاد های تسهیل کننده و تمویل کننده مؤسسات تمویلات مالی خرد

مسؤلیتونه

شپږم دېر شمه ماده:

د مرستو او مالي تمویل د اسانه کوونکو دولتي او غیر دولتي ادارې چې د دې مقررې د 4 مادې په 12 فقرو کې تعریف شوي دي، لاندې مسؤلیتونه لري:

مسئولیت ها

ماده سی و ششم:

نهاد های ملی یا بین المللی، دولتی یا غیر دولتی تسهیل کننده کمک ها و تمویل کننده که در فقره (12) ماده چهارم این مقررہ تعریف شده اند، دارای مسئولیت های ذیل می باشند:

1- مکلف به اخذ سند عدم اعتراض فعالیت از د افغانستان بانک با ارائه اسناد و جزئیات فعالیت ها، وجوه، منابع و نتایج متوقعه در سکتور تمویلات مالی خرد می باشند.

1- اړ دي چې د وړو مالي تمویلاتو سکتور د فعالیتونو په هکله، فنډ د فنډ زیرمی، اهداف او پایلې په هکله اسناد وړاندې کړي او خپل د عدم اعتراض سند دي د افغانستان بانک څخه ترلاسه کړي

2- گزارش های مالی مرتبط را غرض تصامیم لازم در قبال سکتور مالی حسب مطالبه دافغانستان بانک شریک سازند؛

2- دافغانستان بانک دغوښتنې سره سم اړونده مالي راپورونه د مالي سکتور په اړه دلزامو تصمیمونو دنیوې په منظور ترتیب او وړاندې کړي.

3- به منظور نگهداری کمک های نقدی میتوانند در دافغانستان بانک حساب بانکی داشته باشند؛

3- په د افغانستان بانک کې د نغدي کومکونو د ساتنې لپاره بانکي حساب ولري.

4- در صورتیکه به منظور نگهداری کمک های نقدی با توجه به بند 3 این ماده در بانک های تجارتي حساب میداشته باشند، در خصوص برداشت از چنین حسابات به منظور تمویل موسسات تمویلات مالی خرد، موضوع را منحیت گزارش با دافغانستان بانک در جریان قرار دهند.

4- که چیرې د نغدي کومکونو د ساتنې لپاره د دی مادی 3 بند مطابق به تجارتي بانکونو کې حساب ولري، ددې حسابونو څخه ترلاسه کول د مؤسساتو د تمویل او د وړو مالي مؤسسو تمویلوونې په برخه کې، موضوع د راپور په شکل د افغانستان بانک سره په جریان کې کړي.

- 5- په سوداگریزو بانکونو کې عملیاتي حساب ولري.
- 6- نور مسؤلیتونه او مکلفیتونه د لزوم او ضرورت په وخت د متحدالمالونو له طریقه وضع کېدای شي.
- 7- نه شي کولای چې د ورو تمویلاتو مالي مؤسسه ایجاد کړي.
- 8- هغه تسهیلوونکي او تمویل کوونکي اداري چې د یو ځانګړي سکتور د ملاتړ په موخه اسلامي مالي خدمتونه وړاندې کوي، کولای شي چې د دې مقرري د احکامو مطابق د ورو تمویلونو مالي مؤسسه جوړه کړي او یا د ورو مؤسسو له لارې تمویل ورکړي.
- 5- در بانک های تجارتي حساب عملیاتي داشته باشد؛
- 6- سایر مسئولیت ها و مکلفیت ها حسب لزوم و ضرورت ذریعه متحدالمال ها وضع شده میتواند.
- 7- نمیتوانند مؤسسه تمویلات مالی خُرد ایجاد نمایند،
- 8- نهاد هایکه طور اختصاصی غرض حمایت یک سکتور مشخص/حرفه معین با فراهم ساختن خدمات مالی اسلامی فعالیت می نمایند، میتوانند با ایجاد مؤسسه تمویل مالی خُرد طبق احکام این مقررره و یا از طریق مؤسسات تمویلات مالی خُرد، تمویل فراهم سازند.

شرایط اعطای کمک ها/تمویلات مالی ماده سی و هفتم:

- 1- تسهیلات مالی را برای مؤسسات تمویلات مالی خُرد دارنده مجوز دافغانستان بانک فراهم سازند؛
- 2- نمیتوانند به مشتریان، مانند موسسات تمویلات مالی خُرد تمویلات مالی اعطا نمایند؛
- 3- برای تمام مؤسسات تمویلات مالی خُرد مجوز با توجه به فعالیت، اجراءات و ساحات جغرافیایی، کمک ها را توزیع نمایند؛
- 4- تمام و یا بخش بزرگ کمک های دریافت شده را به یک مؤسسه تمویلات مالی خُرد، اعطا نمیتوانند؛
- 5- کمک ها و تمویلات را از طریق حسابات در بانک های تجارتي، انتقال و در اختیار مؤسسات قرار دهند؛
- 6- کمک های اسعاری را از طریق بانک مرکزی به افغانی تبدیل و به مؤسسات

د کومکونو د ورکړې شرایط/مالي ملاتړ (مالي تمویلونه) اوه دېرشمه ماده:

- 1- مالي سهولتونه هغو ورو تمویلونو مالي مؤسسو ته ورکړل شي چې دافغانستان بانک څخه یې جواز ترلاسه کړی وي.
- 2- د ورو تمویلونو مالي مؤسسو د تمویلوونکي او تسهیلوونکي ادارې نه شي کولای چې د ورو تمویلونو مالي مؤسسو پېرېدونکو(مشتریانو) ته واړه مالي تمویل ورکړي.
- 3- ورو تمویلونو مالي مؤسسو ته دکړنو او جغرافیایي موقعېت په نظر کې نیولو سره تمویل ورکړي.
- 4- دترلاسه شوي کومک ټوله یا زیاته برخه د ورو مالي تمویلونو بوې مؤسسې ته نه شي ورکولای.
- 5- کومکونه او تمویلونه دسوداگریزو بانکونو له لارې مؤسسو ته ورکړي.
- 6- اسعاري کومکونه او تمویلونه دافغانستان بانک له طریقه په افغانېو بدل او بیا یې په افغانېو اړونده مؤسسو ته ورکړي.

تمويلات مالی خُرد به افغانی اعطا نمایند.

نظارت و ارزیابی

ماده سی و هشتم:

- (1) د افغانستان بانک میتواند در خصوص حصول اطمینان از صحت گزارش های مالی نظارت داخل ساحه و خارج ساحه نماید.
- (2) نهاد های تسهیل کننده کمک ها و تمویل کننده مالی نمی توانند از فعالیت ها و عملکرد مؤسسات تمویلات مالی خُرد نظارت نمایند.
- (3) نهاد های تسهیل کننده کمک ها و تمویل کننده مالی می توانند ملاحظات و نگرانی های خویش را به منظور راه اندازی نظارت داخل ساحه، با دافغانستان بانک شریک سازند.
- (4) مؤسسات تمویل کننده مالی و تسهیل کننده کمک ها میتوانند در رابطه به حصول اطمینان از تمویلات اعطا شده و سایر موضوعات خاص و اهداف مشخص از مؤسسه تمویلات مالی خُرد، ارزیابی اختصاصی نمایند.
- (5) به منظور اعطای تمویلات و حصول اطمینان از توانایی و ظرفیت مؤسسات تمویلات مالی خُرد، بررسی قبلی را انجام دهند.

فصل هفتم احکام متفرقه

نظارت

ماده سی و نهم:

- (1) د افغانستان بانک صلاحیت دارد تا مؤسسه تمویلات مالی خُرد مجوز را جهت اطمینان از رعایت قوانین، مقررات و متحدالمال های مربوط، نظارت (داخل ساحه و خارج ساحه) نماید.

خارنه او ارزونه

اته دېرشمه ماده:

- (1) د افغانستان بانک کولای شي چې د وړو تمویلونو مالی مؤسسو د تمویلوونکو او تسهیلونکو ادارو څخه د مالی راپورنو په اړوند د ساحې دننه او د ساحې څخه بهر خاړنې ترسره کړي.
- (2) د وړو تمویلونو مالی مؤسسو د تمویلوونکو او تسهیلونکو ادارې نشي کولای چې د وړو تمویلونو مالی مؤسسو څخه خارنه وکړي.
- (3) د وړو تمویلونو مالی مؤسسو د تمویلوونکو او تسهیلونکو ادارې کولای شي د هر بوي د وړو تمویلونو مالی مؤسسې په اړوند خپل ملاحظات او اندیښني د ساحې دننه د خاړنې په موخه دافغانستان بانک سره شریک کړي.
- (4) د وړو تمویلونو مالی مؤسسو د تمویلوونکو او تسهیلونکو ادارې کولای شي چې د ورکړل شوي تمویل په اړوند د ډاډ د ترلاسه کولو په موخه او یا د نورو ځانگړو موخو لپاره د وړو تمویلونو مالی مؤسسو ارزونه وکړي.
- (5) د تمویلونو د ورکړې په موخه د وړو تمویلونو مالی مؤسسو ډاډمنتیا او د وړتیا د معلومولو لپاره مخکنی ارزونه ترسره کړي.

اومه څپرکی

متفرقه حکمونه

خارنه

نه دېرشمه ماده:

- (1) د افغانستان بانک واک لري خو د وړو تمویلونو مالی مؤسسې چې جواز یې ورکړېدی د قوانینو، مقررو او اړونده متحدالمالونو له رعایتولو څخه د ډاډمنتیا په موخه (د ساحې دننه او ساحې بهر) خارنه ترسره کړي.

(2) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړي دي، چې ټول معلومات، سندونه او سیستمونه د افغانستان بانک دغوښتنې پر بنسټ وړاندې کړي. ټول هغه معلومات او سندونه چې د افغانستان بانک ته وړاندې کېږي د مسؤلینو لخوا لاسلیک او په سافت او هارډ بڼه د افغانستان بانک ته ولېږل شي.

(2) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړي دي، چې ټول معلومات، سندونه او سیستمونه د افغانستان بانک دغوښتنې پر بنسټ وړاندې کړي. ټول هغه معلومات او سندونه چې د افغانستان بانک ته وړاندې کېږي د مسؤلینو لخوا لاسلیک او په سافت او هارډ بڼه د افغانستان بانک ته ولېږل شي.

(3) ناظرین د افغانستان بانک صلاحیت دسترسې به تمام حسابات، کتابها، سوابق، اسناد و سایر موضوعات که در حیطة کاری آن می باشد را دارند.

(3) د افغانستان بانک څارونکي، د ورو تمویلونو مالي مؤسسو ټولو حسابونو، کتابونو، سوابقو، سندونو او نور موضوعاتو ته چې د هغوی په کاري ساحه کې وي، د لاسرسۍ واک لري.

(4) نظارت از مؤسسات تمویلات مالی خُرد توسط آمریت نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی و بخش تمویلات مالی خُرد در بانک ها توسط آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی مطابق این مقررہ صورت میگیرد.

(4) د ورو تمویلونو مالي مؤسسو څخه څارنه د غیر بانکي مالي مؤسسو د څارنې آمریت او په بانکونو کې د ورو تمویلونو برخې څارنه دبانکداری او اسلامي مالي خدمتونو د آمریت لخوا ترسره کېږي.

گزارش دهی مادهٔ چهل ام:

(1) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند حسابات و معاملات را بشکل کمپیوتري ثبت و گزارش ها بطور سهل غرض نظارت قابل دسترس باشد. یک دیتابیس شامل تمام تمویلات با جزئیات مرتبط توسط مؤسسات نگهداری و حسب ضرورت به دسترس هیئت د افغانستان بانک قرار دهند.

(2) مؤسسہ تمویلات مالی خُرد مکلف است تا گزارش ها را به د افغانستان بانک در اوقات تعیین شده طبق هدایت، ارائه نماید.

(3) د افغانستان بانک فورمه ها و نمونه های این گزارش ها را ذریعہ متحد المال ارسال می نماید. این گزارش ها می تواند شامل موارد آتی گردد:
صورت حساب مالی (بیالانس شیت).

راپور ورکول څلویښتمه ماده:

(1) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې مکلف دي چې حسابونه او معاملات په کمپیوتري بڼه ثبت کړي او راپورونه د څارنې موخو لپاره په اسانۍ سره د لاسرسۍ وړ وي. یو دیتابیس چې ټولې اړونده توضیحاتو او معلومات لرونکي وی د مؤسسې لخوا وساتل شي او د اړتیا په صورت کې د افغانستان بانک پلاوی ته وسپارل شي

(2) د ورو تمویلونو مالي مؤسسې اړه ده، چې له لارښوونو سره سم په ټاکلو وختونو کې د افغانستان بانک ته راپورونه وړاندې کړي.

(3) د افغانستان بانک د راپورونو بیلگې او فورمې د متحدالمال له لاری استول کېږي. دا راپورونه کېدای شي لاندې موارد راوښاري:

1- مالي صورت حساب (بیالانس شیت)؛

2- د گټې او زیان صورت حساب؛

- 2- صورت حساب مفاد و ضرر.
- 3- صورت حساب جریان پول نقد.
- 4- گزارش دشبورد معاملات.
- 5- جزئیات تمویل دهندگان و سایر منابع وجوه
- 6- سایر گزارش ها طبق لزوم دید د افغانستان بانک.

(4) آمریت عمومی ثبت اعتبارات عامه به منظور دسترسی به مشخصات تضمین کنندگان، یوزر مشخص را ایجاد و بدسترس مؤسسات مالی خُرد قرار دهد.

(5) مؤسسات تمویلات مالی خُرد مکلف اند معلومات و مشخصات تضمینات جدید را طبق رهنمود آمریت عمومی ثبت اعتبارات عامه در معیاد معین که ذریعه متحدالمال مشخص میگردد، شریک سازد.

(6) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است گزارش های دوره ای خویش را در معیاد معین که ذریعه متحدالمال ها مشخص می گردد، ارائه نمایند.

(7) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است نتایج و یافته های تفتیش داخلی را به آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی ارائه نماید. گزارش دوره تفتیش داخلی علاوه از فعالیت های عملیاتی و مالی، موضوعات مبارزه با پول شویی و تمویل تروریزم را الی 15 ماه حمل سال بعدی ارسال نماید.

(8) مؤسسه تمویلات مالی خُرد مکلف است گزارش تفتیش خارجی که شامل صورت حساب های مالی بررسی شده و سایر بخش ها بشمول موضوعات تطبیق قوانین و مقررات مبارزه با پول شویی و تمویل تروریزم را الی 15 ماه حمل هر سال بعدی به این اداره ارسال نماید. گزارش سالانه بررسی خارجی در بر گیرنده صورت حساب های مالی بررسی شده من جمله صورت

- 3- د نغدو پیسو صورت حساب؛
- 4- د معاملو د دشبورد راپور؛
- 5- د تمویل کوونکو جزئیات او د وجوه نورې منابع.
- 6- نور راپورونه چې د افغانستان بانک پي لازم وگڼي.

(4) د عامه اعتبارونو د ثبت عمومي آمریت باید د تضمینوونکو ځانگړتیاوو ته د لاسرسی په موخه ځانگړی یوزر (کارن) جوړ او د وړو تمویلونو مالی موسسو په واک کې ورکړي؛

(5) د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړي دي، چې د تضمینوونکو معلومات او ځانگړنې د عامه اعتبارونو د ثبت لوی آمریت له فارمې او په ټاکلي موده کې د هغوی له غوښتنې سره سم چې د متحد المال له لارې ځانگړې کېږي، شریک کړي.

(6) د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړي دي چې خپل میاشتي او دوره ایز راپورونه د راتلونکې میاشتي تر 5 کاري ورځو پورې د غیر بانکي مالی مؤسسو څخه د څارنې لوی آمریت ته ولېږي.

(7) د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړې دې چې د داخلي پلټنې پایلې او موندنې د غیر بانکي مالی مؤسسو څخه د څارنې لوی آمریت ته ولېږي. د داخلي پلټنې د دورې راپور د عملیاتي او مالی کړنو پرته، د پیسو وینځلو او ترهگری د تمویل پر وړاندې د مبارزې موضوعگانې د راتلونکې کال د لومړی ربعي د حمل میاشت تر ۱۵ نیټې پورې ولېږي.

(8) د وړو تمویلونو مالی مؤسسې اړي دي چې د بهرنۍ پلټنې راپور چې پلټل شوي مالی صورت حسابونه رانغاړي او د پیسو وینځلو او ترهگری د تمویل پر وړاندې د مبارزې د پلي کېدو په اړه د موضوعاتو په گډون نورې برخې د هر راتلونکې کال د لومړی ربعي د حمل میاشتي تر ۱۵ نیټې پورې دې ادارې ته ولېږي. د بهرنې پلټنې ادارې کلنی راپور چې پلټل شوي مالی صورت حسابونه د مالی وضعیت

صورت حساب، د گټې او زیان صورت حساب او د نغدي جریانونو صورت حسابونه احتوا کوي چې په هغې کې څارونکي د افغانستان بانک ته د وړاندې شوو معلوماتو د صحت، د داخلي پلټنې او داخلي کنترول بشپړوالي او د معلوماتو د امنیت بشپړوالي، د کار و بار دوام، او له پېښو څخه وروسته د ښه والي په اړه معلومات ورکوي.

(9) د بانکونو د وړو تمویلونو د برخو د راپورونو د ترلاسه کولو د څارنې او څرنګوالي چارې د بانکي څارنې او د اسلامي بانکوالی او مالي خدمتونو د آمریت لخوا تنظیم او جوړېږي.

(10) د بانکي څارنې او د اسلامي بانکوالی او مالي خدمتونو آمریت خپل ساحې دننه او بهر څارنیز پایلی او گزارش چی د بانکونو د وړو مالي تمویلونو بخش څخه پی کړی د تقاضا په وخت کي د د غیر بانکي مالی موسسو د څارنې لوی آمریت سره شریک کړی

وضعیت مالی، صورت حساب نفع و ضرر و صورت حساب جریانات نقدی میباشد که در آن بررس در مورد صحت معلومات ارائه شده به د افغانستان بانک کفایت بررس داخلی و کنترول های داخلی، و کفایت امنیت اطلاعات، تداوم کار و بار، و بهبودیابی بعد از حوادث را اظهار نظر مینماید.

(9) امور نظارت و چگونگی دریافت گزارش های بخش های تمویلات مالی خُرد بانکها، توسط آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی تنظیم و راه اندازی میگردد.

(10) آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی مکلف است تا نتایج نظارت های داخل و گزارشات خارج ساحه فعالیت های تمویلات مالی خُرد در بانک ها را حسب تقاضای آمریت عمومی نظارت از مؤسسات مالی غیر بانکی شریک سازند.

اقدامات تنفیذی

ماده ٤٤٤ یکم:

(1) د افغانستان بانک می تواند با درنظرداشت یافته های نظارتی (داخل ساحه و خارج ساحه) اقدامات تنفیذی لازم را وضع نماید. تخطی ها میتواند شامل موارد ذیل گردد اما محدود به اینها نمی باشد:

- 1- عدم ارائه و یا تأخیر در گزارش دهی معاملات.
- 2- تأخیر و عدم ارسال سایر گزارش های احصائیوی.
- 3- عدم تطبیق شرایط وضع شده؛
- 4- سایر تخطی ها از قوانین و مقررات مربوطه حسب یافته های تیم نظارتی مؤظف.

(2) اقدامات تنفیذی شامل موارد آتی می باشد:

- 1- صدور اخطاریه؛
- 2- عزل کارکنان کلیدی؛

تنفیذی اقدامات

یو څلوېښتمه ماده:

(1) د افغانستان بانک کولای شي د څارنې (د ساحې دننه او ساحې بهر) موندنو په پام کې نیولو سره اړین تنفیذی اقدامات وضع کړي. سرغړونې کیدای شي لاندې موارد راوڅاري خو دې پورې نه محدودیږي:

- 1- راپور نه ورکول او یا د معاملو په راپور ورکولو کې ځنډ؛
- 2- د نورو احصائیوي راپورونو نه لېږل او ځنډول؛
- 3- د وضع شوو شرطونو نه پلي کول؛
- 4- د ټاکل شوي څارنیز ټیم له موندنو سره سم د قوانینو او مقررو څخه نورې سرغړونې.

(2) تنفیذی اقدامات لاندې موارد راوڅاري:

- 1- د اخطارې صادرو؛
- 2- د کلیدی کارکوونکو گوښه کول؛

- 3- د جواز د فعالیت ځنډول؛
 4- د جواز د فعالیت ختمول؛
 5- د افغانستان بانک د لازم لیدو پر بنسټ نور اقدامات.
- (3) د څارنې ټیم کولای شي له موندنو سره سم، د دې مادې د (2) فقرې 1، 2 او 3 بند موارد په یو یا ورته وخت کې پلي کړي.
- (4) د بانکونو په برخه کې د دې مادې حکمونه د اړونده آمریت لخوا د مربوطه داخلي اصولو پر بنسټ تنظیم او پلي کېدای شي.
- 3- تعلق جواز فعالیت؛
 4- فسخ جواز فعالیت؛
 5- سایر اقدامات حسب لزوم دید د افغانستان بانک.
- (3) ټیم نظارتی می تواند طبق یافته ها، یکی یا همزمان موارد بند 1، 2 و 3 فقره (2) این ماده را تطبیق نمایند.
- (4) احکام این ماده در قسمت بانکها از طرف آمریت بانکداری و خدمات مالی اسلامی با در نظر داشت اصول داخلی تنظیم و تطبیق شده میتواند.

د سوابقو ساتل

دو څلویښتمه ماده:

- (1) په سوابقو کې د وړو تمویلونو مالي مؤسسې ټول کتابونه، حسابونه، صورت حسابونه، د کمپیوټر په سیستم کې معلومات او د کسب او کار اړوند سندونه، معاملي او شتمنۍ شاملېږي.
- (2) د وړو تمویلونو مالي مؤسسه اړه ده چې د سندونو د ورکېدو، د سوابقو له منځته تللو او د سندونو له تزویر څخه د مخنیوي لپاره اړین اقدامات ترسره کړي.
- (3) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې سوابق او سندونه دې لږ تر لږه د 5 کلونو لپاره په هارد او سافت بڼه وساتل شي.
- (4) د سندونو دوسیه بندي باید د دوسیه بندي له اصولو سره سم داسې تنظیم شي چې په آسانی سره د لاسرسۍ وړ وي.

حفظ سوابق

ماده ټولم و دویم:

- (1) سوابق شامل تمام کتابها، حسابات، صورت حسابات، اطلاعات در سیستم کمپیوتر و سایر اسناد مرتبط به کسب وکار، معاملات و داراییهای مؤسسه تمویلات مالی خرد، می شود.
- (2) مؤسسه تمویلات مالی خرد و نهادهای تسهیل کننده مکلف است اقدامات مقتضی را غرض جلوگیری از مفقود شدن، از بین رفتن سوابق و تزویر اسناد روی دست گیرد.
- (3) سوابق اسناد مؤسسه تمویلات مالی خرد حد اقل به مدت 5 سال بگونه هارد و سافت حفظ گردد.
- (4) دوسیه بندي اسناد باید مطابق اصول دوسیه بندي طوری تنظیم گردد که به سهولت قابل دسترس باشد.

د ټولني دندې او مسؤليتونه

دري څلویښتمه ماده:

- (1) د وړو تمویلونو مالي مؤسسې د اړوندو کارونو د بڼه تنظیم او همغږۍ په موخه کولای شي ټولنه (اتحادیه) ولري، د وړو مالي تمویلونو هره مؤسسه کولای شي چې دارونده ټولني غړیتوب ولري.

وظایف و مسؤلیت های اتحادیه

ماده ټولم و سوم:

- (1) مؤسسه تمویلات مالی خرد بمنظور تنظیم و انسجام بهتر امور مربوط دارای اتحادیه یا انجمن می باشد و هر مؤسسه تمویلات مالی خرد عضویت اتحادیه را دارا باشد.

(2) اتحادیه مکلف است ثبت و راجستر ارگان ذیصلاح باشند.

(3) اتحادیه دارای بورد مشورتی باشد. هر یک از مؤسسات تمویلات مالی خُرد، یک عضو در بورد مشورتی اتحادیه می باشد.

(4) رئیس و معاونین اتحادیه با رعایت شرایط ذیل انتخاب گردند:

1- رئیس و معاونین اتحادیه از طریق پروسه شفاف توسط بورد مشورتی انتخاب گردند.

2- اشخاص متبازر سیاسی نمیتوانند منحیث رئیس و معاونین اتحادیه انتخاب گردند.

3- رئیس و معاونین دارای اهلیت و شهرت نیک بوده و قابل اعتماد باشند.

4- رئیس و معاونین اشخاص تحصیل کرده و دارای آگاهی و معلومات کافی از قوانین و مقررات مربوطه باشند.

5- عضویت هیچ یک از قوه های دولت را نداشته باشند.

(5) اتحادیه دارای وظایف ذیل می باشند:

1- منحیث پُل ارتباطی میان د افغانستان بانک، مؤسسات تمویلات مالی خُرد و ادارات حمایتی بخصوص بمنظور جمع آوری، تنظیم معلومات سکتور تمویلات مالی خُرد و گزارش های دوره ای، فعالیت می نماید.

2- تشخیص نگرانی های سکتور تمویلات مالی خُرد و در میان گذاشتن آن با نهاد های ذیربط بشمول د افغانستان بانک.

3- اتحادیه مکلف است اطلاعیه ها، هدایات و دساتیر را که د افغانستان بانک عنوانی اتحادیه میفرستند را به تمام مؤسسه تمویلات مالی خُرد و نهاد های حمایتی ابلاغ نمایند.

4- هرگاه در مارکیٹ و در ساحات مربوط، اشخاص (مؤسسات) بدون جواز به فعالیت تمویلات مالی خُرد میپردازند

(2) ټولنه (اتحادیه) اړه ده چې له واک لرونکي ارگان سره ثبت او راجستر شي.

(3) ټولنه مشورتی بورد ولري. هر یوه د تمویلونو مالي مؤسسه په مشورتی بورد کې یو غړی وي.

(4) د ټولني رئیس او مرستیالان د لاندې شرایطو او ځانګړتیاوو په درلودلو سره ټاکل کېږي:

1- د ټولني رئیس او مرستیالان د مشورتی بورد لخوا د شفافي پروسې له لاری وټاکل شي.

2- متبازر سياسي اشخاص نشي کولای د ټولني د رئیس او مرستیالانو په توګه وټاکل شي.

3- رئیس او مرستیالان دې وړ، د ښه شهرت درلودونکي او با اعتماد اشخاص وي.

4- رئیس او مرستیالان دې لوستي او د اړوندو قوانینو او مقررو په اړه پوره پوهاوی ولري.

5- د دولت د هیڅ یوې قوې غړیتوب ونلري.

(5) ټولنه (اتحادیه) د لاندې دندو درلودونکې ده:

1- ټولنه د یو ارتباطي پله په توګه د وړو تمویلونو مالي مؤسسو، اړونده نهادونو او د افغانستان بانک سره د راپورونو چمتو کول، د سکتور په هکله معلومات راټولول او د سکتور د تنظیم کولو په موخه دنده ترسره کوی

2- د وړو تمویلونو مالي سکتور استونځی په ګوته کول او اړونده ادارو او د افغانستان بانک سره شریکول

3- ټولنه اړه ده چې هغه خبرتیاوې، لاریښوونې او دستورونه چې د افغانستان بانک یې د ټولني په عنوان استوي د وړو تمویلونو مالي ټولو مؤسسو سره شریک کړي.

4- که چېرې په مارکیټ او اړوندو ساحو کې، اشخاص (مؤسسې) له جواز پرته د وړو تمویلونو مالي فعالیت ترسره کوي، ټولنه اړه

ورزند. اتحادیه مکلف است تا عندالموقع موضوع را به دافغانستان بانک اطلاع دهند.

ده چې پر وخت د موضوع په اړه د افغانستان بانک ته خبرتیا ورکړي.

5- همکاری با نهاد های ذیربط در خصوص ارتقاء ظرفیت سکتور تمويلات مالی خُرد.

5- د سکتور د ظرفیت لورولو په موخه اړونده نهادونو سره همغږي کول.

6- معلومات و تائیدی که در موارد مختلف از جانب اتحادیه عنوانی د افغانستان بانک تهیه و ارسال می گردد، درست و موثق باشد. در غیر آن مسئولیت های بعدی آن متوجه اتحادیه مربوطه می باشد.

6- هغه معلومات او تائیدی چې د ټولني لخواه مختلفو مواردو په اړه د افغانستان بانک ته استول کيږي، باید دقیق او سم اوسي د ناسمو معلوماتو په ورکولو سره به مسؤلیت د اتحادیې په غاړه وي.

7- اساس نامه اتحادیه ها مطابق شرایط این مقرر و سایر مقررات نافذه ترتیب و در مرجع مربوطه ثبت گردد.

7- د ټولني اساسنامه دې د دې مقررې او نورو نافذه مقررې پر بنسټ ترتیب او په اړونده مرجع کې ثبت شي.

طرز العمل های داخلی

مادهٔ چهل و چهارم:

- (1) آمریت نظارت از مؤسسه مالی غیر بانکی میتواند جهت تطبیق بهتر احکام این مقرر، طرز العمل ها و رهنمود های لازم را تهیه و به رهبری د افغانستان بانک پیشنهاد نماید.
- (2) علاوه بر موارد مندرج مواد این مقرر، د افغانستان بانک میتواند سایر اقدامات لازم را بمنظور نایل شدن به اهداف مندرج ماده دوم این مقرر جهت بهبود سکتور تمويلات مالی خُرد، اتخاذ نماید.

تزویر اسناد

مادهٔ چهل و پنجم:

همه نهادهای که جواز معتبر مؤسسه تمويلات مالی خُرد را در اختیار دارند مکلف اند که نهایت سعی خویش از صحت و درستی تمامی اسناد و مدارک را که به هر یکی از نمایندگان د افغانستان بانک ارائه نموده اطمینان حاصل نمایند. هر نوع

داخلي کړنلارې

څلور څلوبېنځمه ماده:

- (1) د غیر بانکي مالي مؤسسو څخه د څارنې لوی آمریت کولای شي چې د دې مقررې د حکمونو بڼه پلي کیدو په موخه، اړینې کړنلارې او لارښوونې جوړې او د افغانستان بانک رهبري ته وړاندې کړي.
- (2) په دې مقرر کې د ذکر شویو مواردو سرپرته د افغانستان بانک کولای شي چې ددی مقررې د دویم مادې د اهداف د ترلاسه کول او د وړو مالی تمويلونو سکتور د ودې په موخه نور اړین اقدامات وکړي.

د اسنادو جعل او تزویر

پنځه څلوبېنځمه ماده:

ټولې هغه ادارې چې د وړو تمويلونو مالي مؤسسې معتبر جواز لري، اړ دي چې له ټولو هغو سندونو او مدرکونو څخه چې د افغانستان بانک هر یو استازي ته لیرل کيږي تر وروستی هڅې پورې دی د هغې صحت او سموالي څخه ډاډ ترلاسه کړي.

فريبكارى و عدم گزارش دهى هرگونه معامله
مشخص، به د افغانستان بانک، منجر به
وضع اقدامات تنفيذى مى گردد.

انفاذ

ماده ٤٧ و ششم:

اين مقررہ بعد از تصويب شورای عالی
دافغانستان بانک نافذ و در ويب سايت
دافغانستان بانک به نشر ميرسد، با نشر اين
مقررہ، نسخه قبلى آن ملغى مى باشد.

د افغانستان بانک سره د چل (فريب) هر قسم
هڅه کول او د هر ډول ځانگړې معاملې راپور نه
ورکول، د تنفيذي اقداماتو د وضع کېدو لامل
کيږي.

پلي کول (انفاذ)

شپږ څلوېښتمه ماده:

دا مقررہ د افغانستان بانک د عالی شورا له
تصويب وروسته نافذه او د افغانستان بانک په
ويبپاڼه کې خپرېږي، د دې مقررې په خپرېدو سره،
مخکنى نسخه لغوه ده.

